

בשנת מות המלך עזיהו	בשנה שנצטרע המלך עזיהו כאשר נכנס להקטיר קטורת בהיכל, ומצורע חשוב כמת, (לכן אמר בשנת מות), מספר ישעיה הנביא
וַאֲרָאָה אֶת אֲדֹנָי יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנֹשֵׂא	ראיתי את ד' יושב על כסא שהוא רם ונשא,
וְשׁוּלְיוֹ מַלְאִים אֶת הַהֵיכָל:	ורגליו ממלאים את ההיכל.
שָׂרְפִים עִמָּדִים מִמַּעַל לוֹ	מלאכים הנקראים שרפים עומדים בסמוך לו, לשמשו,
שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאֶחָד	לכל אחד מהשרפים יש שש כנפים,
בְּשֵׁתִים יִכֹּסֶה פָּנָיו	בשתי כנפים מכסה פניו שלא יביט אל השכינה,
וּבְשֵׁתִים יִכֹּסֶה רַגְלָיו	ובשתיים מכסה רגליו לצניעות שלא להתגלות כולו לפני בוראו, (לדעת חז"ל, הואיל ורגליהם ככף רגל עגל, כדאי שיתכסו לא להזכיר חטא העגל),
וּבְשֵׁתִים יַעֲוֹפֵף:	ובשתיים יעופף לעשות שליחות ד'.
וְקָרָא זֶה אֶל זֶה	שרף אחד יקרא לחבירו שיאמר יחד עמו קדוש וגו',
וְאָמַר	והם אומרים ג' פעמים קדוש:
קְדוֹשׁ	(א) מרומם בעולם המלאכים,
קְדוֹשׁ	(ב) בעולם הגלגלים,
קְדוֹשׁ	(ג) בעולם השפל,
יְהוָה צְבָאוֹת	ד' שהוא אדון על כל הצבאות,
מִלֵּא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:	וכבודו ממלא את כל הארץ.
וַיִּנְעוּ אַמּוֹת הַסָּפִים	זזו ממקומם מזוזות הפתח אמות הרבה,
מִקּוֹל הַקּוֹרָא	מקול הקריאה של השרפים,
וְהַבַּיִת יִמְלֵא עֶשֶׂן:	וההיכל נתמלא עשן.
וְאִמַּר אוֹי לִי כִי נִדְמִיתִי	אמרתי, אוי לי כי אמות ואהיה דומם (שותק), על שראיתי מראה כבוד ד',
כִּי אִישׁ טָמֵא שְׁפָתַיִם אָנֹכִי	ואיני ראוי לזה, לא מצד מעשי, כי אני איש טמא שפתיים,
וּבִתּוֹךְ עִם טָמֵא שְׁפָתַיִם אָנֹכִי יוֹשֵׁב	ולא מצד מעשה העם, לפי שהעם שאנכי יושב בקרבם עם טמא שפתיים,
כִּי אֶת הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת רָאוּ עֵינָי:	ומכיון שאיני ראוי, וראיתי את המלך ד', פוחד אני פן אמות.
וַיַּעַף אֵלַי אֶחָד מִן הַשָּׂרְפִים	ובינתיים עף אלי אחד מן השרפים
וּבִידוֹ רִצְפָה	ובידו גחלת (שנקראת רצפה),
בְּמִלְקָחִים לָקַח מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ:	בצבת (הנקרא מלקחיים) לקחה מעל המזבח.
וַיִּגַע עַל פִּי וַיֹּאמֶר	השרף הגיע הגחלת על פי, ואמר לי,
הִנֵּה נִגַע זֶה עַל שְׁפָתֶיךָ	בכויית הגחלת קבלת עונש על מה שדברת נגד עם ישראל,

וסר העון שלך, וחטאתך תכופר.	וּסַר עֲוֹנְךָ וְחַטָּאתְךָ תִּכְפֹּר:
שמעתי את ד' אומר כאילו שהוא מדבר עם השרפים,	וְאִשְׁמַע אֶת קוֹל אֲדֹנָי אֱמֹר
את מי אשלח להוכיח את ישראל,	אֶת מִי אֶשְׁלַח
ומי ילך בשליחותנו,	וּמִי יֵלֶךְ לָנוּ
עניתי ואמרתי הנני מוכן ללכת ואפשר לשלחני.	וְאֱמַר הַנְּנִי שְׁלַחְנִי:
ויאמר ד' לישעיה,	וַיֹּאמֶר
לך ואמור לעם הזה,	לֵךְ וְאִמַּרְתָּ לְעַם הַזֶּה
הרי אתם שומעים דברי ד' מפי הנביאים,	שְׁמַעוּ שְׁמוֹעַ
ואינכם נותנים לב להבין,	וְאַל תִּבְיִנוּ
הרי אתם רואים נפלאותי,	וּרְאוּ רְאוּ
ואינכם שמים לב להכיר בנפלאות.	וְאַל תִּדְעוּ:
יצר הרע שנטוע בלבכם שם שומן על לבכם שיהיה סתום מלהבין,	הַשֶּׁמֶן לֵב הָעַם הַזֶּה
והוא מכביד האזנים שלא ישמעו,	וְאִזְנֵי הַכֶּבֶד
ומסיר העינים מלראות,	וְעֵינָיו הַשֵּׁעַ
כי היצה"ר חושש, שמא כשיראה האדם בעיניו,	פֶּן יִרְאֶה בְּעֵינָיו
ובאזניו ישמע,	וּבְאִזְנָיו יִשְׁמַע
ובלבו יבין שלא עשה טוב,	וּלְבָבוֹ יִבִּין
ישוב בתשובה ויִסְלַח לוֹ החטא שהיא רפואה לנפש, ולכן לא מרשה היצה"ר לאדם לשוב.	וְשָׁב וּרְפָא לוֹ:
אומר ישעיה הנביא,	וְאֱמֹר
שאלתי את ד', עד מתי יהיה הדבר הזה, שלב העם יהיה אטום מלהבין,	עַד מָתִי אֲדֹנָי
השיב ד',	וַיֹּאמֶר
עד שאביא עליהם פורענות, שעריהם יהיו שממה מאין יושב בהם,	עַד אֲשֶׁר אִם שָׂאוּ עֵרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב
ולא יהיו בני אדם בבתים,	וּבְתֵימֵם מֵאֵין אָדָם
והאדמה תהיה שממה.	וְהָאֲדָמָה תִּשָּׂאָה שְׁמָמָה:
וד' יגלה את ישראל שקרויים אדם למרחוק,	וּרְחֹק יֵהְיֶה אֶת הָאָדָם
וזמן רב תהיה הארץ עזובה מישראל.	וּרְבֵה הָעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:
ועוד ימלכו עשרה מלכים ביחד עם עוזיהו, [יותם, אחז, חזקיהו, מנשה, אמון, יאשיה, יהואחז, יהויכין, יהויקים, צדקיהו],	וְעוֹד בָּהּ עֲשָׂרֵיהּ
ואז תחזור להיות במצב של כליון,	וְשָׁבָה וְהִיְתָה לְבַעַר
וכמו אילני סרק שנקראים אלה ואֵלון,	כְּאֵלֶּה וְכְאֵלֹן

שבימי הסתיו משליכין את העלים מעט מעט,	אֲשֶׁר בְּשִׁלְכֶת
עד שנשאר רק העץ, (מצבת היא נטיעה),	מִצְבַּת בָּם
כן יהיה עם בני ישראל שהם בני קדושים, שִׁיכְלוּ מעט מעט, עד שישארו רק שארית.	זָרַע קִדְשׁ מִצְבֹּתָהּ:
בימי אחז מלך יהודה בנו של יותם,	וַיְהִי בִימֵי אַחֲזַ בֶּן יוֹתָם
נכדו של עוזיהו,	בֶּן עֲזִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
עלה רצין מלך ארם, יחד עם פקח בן רמליהו מלך ישראל, (העיקר במלחמה היה רצין),	עָלָה רִצִּין מֶלֶךְ אֲרָם וּפְקַח בֶּן רַמְלִיָּהוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
לעשות מלחמה על ירושלים שבה מלך אחז,	יְרוּשָׁלַם לְמִלְחָמָה עָלֶיהָ
ולא היה יכול להתחזק ולהתגבר במלחמה, כנגד ירושלים.	וְלֹא יָכֹל לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ:
בטרם עלו למלחמה, הוגד לבית דוד, (הוא אחז, ולא הזכיר שמו בפירוש, לפי שהיה רשע), ארם (הוא רצין מלך ארם) עם אפרים (הוא פקח מלך ישראל),	וַיִּגְדֵּל לְבֵית דָּוִד לְאֹמֵר
חנו עליכם להלחם עמכם,	נָחָה אֲרָם עַל אֶפְרַיִם
כאשר שמע זאת אחז, מרוב הפחד נע (זז) לבבו ולב עמו,	וַיֵּנַע לְבָבוֹ וּלְבַב עַמּוֹ
כמו שעצי היער נעים (זזים) מפני הרוח.	כְּנוֹעַ עֲצֵי יַעַר מִפְּנֵי רוּחַ:
ה' אמר לישעיהו,	וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יִשְׁעִיָּהוּ
צא אתה עכשיו, עם בנך הנקרא שאר ישוב, (נקרא כן לאות ששארית יהודה ישובו מהגלות בימי עזרא), לקראת אחז,	צֵא נָא לְקִרְאֵת אַחֲזַ אֶתְּהָ וּשְׂאָר יִשׁוּב בְּנֶךָ
שהוא נמצא בקצה החפירה (תעלה) שהיא סמוכה למקום כינוס המים שנקראת ברכה העליונה, לפי שהיו שם שתי ברכות עליונה ותחתונה,	אֶל קֶצֶה תְּעַלֵּת הַבְּרֵכָה הָעֲלִיּוֹנָה
עוד סימן נתן לו היכן נמצא אחז, בשביל השדה, ששוטחים שם הבגדים המכובסים כנגד השמש, לייבשם.	אֶל מְסֹלֵת שְׂדֵה כּוֹבֵס:
תאמר לאחז,	וְאָמַרְתְּ אֵלָיו
השמר מלעשות מלחמה,	הַשְּׁמֵר
ולבך יהא רגוע ושקט,	וְהַשְׁקֵט
ולא יב' א פחד (ולבך אל ירך) בלבך,	אֶל תִּירָא וּלְבַבְךָ אֶל יָרֵךְ
מאלו שנמשלים לעץ שמטפלים עמו באש, ונשרף מעט מעט, עד שכאשר נעשה קטן משליכים אותו ומעלה עשן הרבה, (משני זנבות האודים העשנים), כן אלו שבאו להלחם, אין בכחם לעשות רע, רק הם מפחידים,	מִשְׁנֵי זִנְבוֹת הָאוּדִים הָעֹשְׂנִים הָאֵלֶּה
אלו שבאו בכעס גדול,	בְּחָרֵי אֵף
רצין עם ארם, ופקח בן רמליהו עם אפרים.	רִצִּין וְאֲרָם וּבֶן רַמְלִיָּהוּ:

יען כי יעץ עליך ארם רעה	בגלל שארם התייעצו עצות רעות, וחשבו בלבם שנצחון המלחמה, תלויה בחכמתם וכ'חם,
אפרים ובן רמליהו לאמר:	ושיתפו איתם בעצתם את אפרים, ופקח בן רמליהו.
נעלה ביהודה	וכך הם אמרו: נעלה ביהודה ונעשה עליה מצור,
ונקיצנה	עד שימאס להם, (ונקיצנה),
ונבקענה אלינו	ויפתחו לנו את שערי העיר, או נבקיע את החומה ונכנס לעיר, ונשלוט עליה,
ונמליך מלך בתוכה את בן טבאל:	ונמליך מלך בתוך העיר את בן טבאל (שם שר גדול שהיה מהר אפרים).
כה אמר אדני יהוה לא תקום ולא תהיה:	אמר ה', שעצתם לא תתקיים.
כי ראש ארם דמשק	עיר המלוכה של ארם היא דמשק, ואין לו שייכות לירושלים,
וראש דמשק רצין	ורצין הוא מלך על דמשק, ולא על ירושלים, וגם מה שיש לו עכשיו שלטון לא ישאר לעולם בידו,
ובעוד ששים וחמש שנה	כי בעוד ששים וחמש שנה תתבטל ממנו המלכות,
יחת אפרים מעם:	וגם מלכות אפרים תשבר במשך ששים וחמש שנה.
וראש אפרים שמרון	וגם עכשיו, שומרון היא עיר המלוכה של אפרים, ולא ירושלים,
וראש שמרון בן רמליהו	ורמליהו הוא מלך על שומרון ולא על ירושלים,
אם לא תאמינו	אם אינכם מאמינים למה שאמרתי,
כי לא תאמנו:	הסיבה היא בגלל שאינכם מחוזקים באמונת ד'.
ויוסף יהוה דבר אל אחז לאמר:	ד' שלח פעם נוספת את ישעיהו אל אחז.
שאל לך אות מעם יהוה אל היך	בקש שד' יעשה אות כדי שתדע שיתקיימו דבריו,
העמק שאלה	אם הנך רוצה יעשה אות - בעומק התהום,
או הגבה למעלה:	או בגבהי השמים.
ויאמר אחז	ויען אחז ויאמר,
לא אשאל	לא אבקש שד' יעשה אות כדי לא לרומם את ד',
ולא אנסה את יהוה:	כי לא רצה שיתקדש שם שמים על ידו.
ויאמר	אמר ישעיהו,
שמעו נא בית דוד	שמעו: עכשיו משפחת בית דוד,
המעט מכם	האם לא מספיק לכם,
הלאות אנשים	מה שאתם מיגעים אנשים בגאותכם,
כי תלאו גם את אל הים:	שאתם רוצים לייגע גם את ד' בדברי גאווה ועזות.
לכן	לכן מכיון שאין רצונך לקדש שם ד',

יעשה ד' מעצמו אות, ויתקדש שמו,	יִתֵּן אֲדֹנָי הוּא לָכֶם אוֹת
האות הוא: הנה האשה הצעירה (העלמה) אשת אחז הרה,	הִנֵּה הָעֵלְמָה הָרָה
ותלד בן,	וַיִּלְדֶּת בֶּן
ותקרא את שמו עמנו א-ל, השם הזה מורה, שהשם עמנו ולא יוכל האויב לשלוט בנו.	וְקָרָאת שְׁמוֹ עִמָּנוּ אֵל:
מעת הולדו יאכל חמאה ודבש, שהם דברים טובים,	חֶמְאָה וְדַבְּשׁ יֹאכַל
וזה רומז שמדעת עצמו, ימאס ברע ויבחר בטוב, (לפני הגיל שבדרך כלל מבחינים בין טוב לרע).	לְדַעְתּוֹ מֵאוֹס בְּרַע וּבַחֹר בְּטוֹב:
ועוד לפני שיגיע האות,	כִּי בְּטָרִם יֵדַע הַנַּעַר מֵאֹס בְּרַע וּבַחֹר בְּטוֹב
כבר ילכו המלכים רצין ופקח מאדמתכם ולא ישובו, (וזו הכוונה, תעזב האדמה, היינו שהמלכים יעזבו המקום).	תֵּעַזֵּב הָאֲדָמָה
ומפרש על איזה אדמה אני מדבר, על האדמה אשר אתה מואס בה עכשיו,	אֲשֶׁר אַתָּה קֹץ
בגלל שני המלכים שבאים להלחם.	מִפְּנֵי שְׁנֵי מַלְכֵיהָ:
אבל, ממקום אחר יביא ד' פורענות, יבאו על עמך ועל בית אביך, (זה חזקיהו בנו של אחז),	יָבִיא יְהוָה עָלֶיךָ וְעַל עַמְּךָ וְעַל בֵּית אָבִיךָ
ימים רעים שלא היו כמותם,	יָמִים אֲשֶׁר לֹא בָאוּ
מיום שאפרים נחלק מיהודה, (ירבעם בן נבט נפרד מרחבעם מלך יהודה, ונעשה מלך ישראל), ואז התחילו לבא צרות על ישראל,	לְמִיּוֹם סוּר אֶפְרַיִם מֵעַל יְהוּדָה
ומי הוא שיעשה לכם צרות, תגלת פלאסר מלך אשור, ובימי חזקיהו כבש סנחריב מלך אשור, את כל הערים הבצורות שביהודה מלבד ירושלים.	אֵת מֶלֶךְ אַשּׁוּר:
ביום ב'א סנחריב מלך אשור,	וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא
יעורר ד' בלב מצרים שיבואו לעזרת סנחריב בריבוי חייליהם, (כריבוי של זבובים),	יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה לְזָבוּב
הגרים ליד היאור,	אֲשֶׁר בְּקֶצֶה יַאֲרֵי מִצְרַיִם
שיבאו יחד עם החיילים הגבורים של סנחריב, שהם דומים לדבורים שעוקצות.	וְלִדְבוּרָה אֲשֶׁר בְּאַרְץ אַשּׁוּר:
יב'או האויבים,	וּבָאוּ
ויחננו בעמקים (נחלים) השוממים (הבֵּתוֹת),	וַיַּחְנוּ כָּלֵם בְּנַחְלֵי הַבֵּתוֹת
ובערים הבצורות שיש להם חומה, שהם דומים לשיני הסלעים, (בליטות הסלעים)	וּבְנִקְיֵי הַסְּלָעִים
ובכל ערי הפרצות שהם פחותים בגבורה, והם דומים לקוצים הנקראים נעצוצים,	וּבְכָל הַנַּעְצוּצִים
ולאילני סרק פחותים הנקראים נהללים.	וּבְכָל הַנְּהַלְלִים:
בסוף יקבל אשור מפלה, ד' יהרוג אותם בחרב. (ומדמה אותו לגילוח בתער חשובה (שכירה) שהיא	בַּיּוֹם הַהוּא יִגְלַח אֲדֹנָי בְּתַעַר הַשְּׂכִירָה

מאד מחודדת},	
את האנשים שגרים בעבר הנהר,	בְּעֵבְרֵי נְהַר
ומי הוא, מלך אשור,	בְּמֶלֶךְ אֲשׁוּר
יגלח את שער הראש, אלו השרים החשובים,	אֶת הַרְאֵשׁ
ואת שער הרגלים, הם המון העם,	וְשַׁעַר הַרְגְלִים
והתער תכלה גם את שער הזקן, זהו סנחריב מלך אשור שנהרג על ידי בניו.	וְגַם אֶת הַזֶּקֶן תִּסְפֹּה:
ובימי חזקיהו,	וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
כל אחד יגדל בביתו,	יַחֲיָה אִישׁ
עגלת בקר ושתי צאן, ומרוב ברכה שתהיה, כמבואר בפסוק הבא, יהיה זה להם מספיק.	עֲגֻלַת בָּקָר וּשְׁתֵּי צֹאן:
יהיה ריבוי של חלב, עד שלא יחוסו על החלב,	וְהָיָה מֵרֵב עֲשׂוֹת חֶלֶב
ויעשו ממנו חמאה ויאכלוה,	יֵאָכֵל חֲמָאָה
וגם דבש יהיה להם הרבה,	כִּי חֲמָאָה וּדְבַשׁ יֵאָכֵל
ומי שישאר בימים ההם, יאכל דברים אלו.	כָּל הַנוֹתֵר בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:
דורו של חזקיהו, ירבו לעסוק בתורה, ולא יעבדו הגפנים, כי לא יעניין אותם היין,	
ולכן, במקום שנמכרים אלף גפנים באלף כסף,	וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיֶּה כָּל מְקוֹם אֲשֶׁר יְהִיֶּה שֵׁם אֵלֶּף גֶּפֶן בְּאַלְפֵי כֶּסֶף
יצמחו שם מיני קוצים הנקראים שמיר ושית.	לְשִׁמִּיר וּלְשִׁית יְהִיֶּה:
מי שירצה להכנס לכרם יצטרך להכנס עם חרב וחצים, כדי להציל את עצמו מהחיות הטורפות שיִמְצְאוּ שָׁם,	בְּחָצִים וּבִבְקֻשֶׁת יָבֹוא שָׁמָּה
כי כל הכרמים יהיו מלאים בקוצים, שקרויים שמיר ושית.	כִּי שִׁמִּיר וּשְׁתֵּית תִּהְיֶה כָּל הָאָרֶץ:
אבל שדות התבואה, (שהם על ההרים) שנחרשים בכלי מחרשה,	וְכָל הַהָרִים אֲשֶׁר בְּמַעְדָּר יַעֲדְרוּן
לא יגדלו בהם קוצים, אותם כן יַעֲבְדוּ, הואיל ואי אפשר בלי תבואה, אך יהיה הרבה תבואה,	לֹא תָבֹוא שָׁמָּה יִרְאֶת שִׁמִּיר וּשְׁתֵּית
עד שירשו לשוורים להכנס לרעות שם, ולכבשים לרמוס שם.	וְהָיָה לְמִשְׁלַח שׁוֹר וּלְמִרְמֹס שָׂה:
אומר הנביא ישעיה, ד' אמר לי במראה הנבואה,	וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
קח קלף ועשה ממנו מגילה גדולה,	קַח לְךָ גְּלִיּוֹן גָּדוֹל
וכתוב עליו בעט, {בחרט אנוש, נתכוין לומר לו שיכתוב במציאות, ולא רק שיראה כאילו כותב, אע"פ שעכשיו זה רק מראה חלום נבואי}	וְכָתֹב עָלָיו בְּחָרֵט אָנוּשׁ
מאמרים שירמזו שבמהרה יב'א זמן שיקחו שלל מדמשק, ובמהרה יקחו בְּזָה משומרון, (למהר שלל חש בז).	לְמַהֵר שָׁלַל חֶשׁ בְּזָה:

ואַעֲיֵדָה לִי עֵדִים נְאֻמִּים	אומר ישעיה, לאחר שכתבתי הדברים, החתמתי עדים נאמנים,
אֶת אֹרֵיָהּ הַכֹּהֵן	אוריה הכהן,
וְאֶת זְכָרְיָהוּ בֶן יְבֻרְכָיָהוּ:	וזכריהו בן יברכיהו שהיה אחד מחשובי ירושלים בזמן ההוא.
וְאֶקְרַב אֶל הַנְּבִיאָה	אחר כך קרב ישעיה אל אשתו,
וַתֵּהָר וַתֵּלֶד בֶּן	והרתה וילדה בן,
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי	וד' אמר אליו,
קְרָא שְׁמוֹ מֵהַר שְׁלַל חֶשֶׁבֶז:	קרא שמו מהר שלל חשבז, שהוא רומז על הביזה הנ"ל שתגיע בקרוב.
כִּי בְטָרָם יֵדַע הַנְּעַר קֶרֶב אָבִי וְאִמִּי	לפני שיהיה לבן דעת לקרות אבא אמא,
יִשָּׂא	ישא מי שצריך לישא,
אֶת חֵיל דַּמְשֶׁק	את עושר דמשק
וְאֶת שְׁלַל שֶׁמֶרֶן	ואת השלל של שומרון
לְפָנַי מֶלֶךְ אֲשׁוּר:	ויביאם למלך אשור.
וַיֹּסֶף יְהוָה וְהָיָה דְבַר אֵלַי עוֹד לְאִמִּי רַ:	ד' דיבר אלי עוד בענין רצין מלך ארם, ופקח בן רמליהו.
	היו רבים מאנשי יהודה שמאסו במלכות בית דוד, לפי שמלכות יהודה היתה חלושה לעומת מלכות אפרים (ישראל), והנביא מדמה את מלכות בית דוד שמתנהגים בנחת וענוה, כמו מי נחל הנקרא שילוח, שמימיו הולכין בנחת.
יַעַן כִּי מָאָס הָעָם הַזֶּה אֶת מִי הַשֵּׁלַח	ועל כך אמר ד' יען כי מאס העם הזה את מלכות בית דוד,
וּמִשׁוֹשׂ אֶת רִצִּין וּבֶן רַמְלִיָּהוּ:	והם שמחים שימשלו עליהם רצין ופקח בן רמליהו.
וְלִכֵּן	לכן, בגלל שמאסו בנחל הקטן,
הִנֵּה אֲדֹנָי מַעֲלָה עֲלֵיהֶם אֶת מִי הַנְּהַר הָעֲצוּמִים וְהָרְבִּים	ד' יעלה על עם ישראל מי נהר שמרעישים בקול גדול,
אֶת מֶלֶךְ אֲשׁוּר	והנמשל הוא, מלך אשור יעלה עליהם
וְאֶת כָּל כְּבוֹדוֹ	עם כבוד עשרו, כי יהיה בטוח שיתגבר עליהם, ועם ריבוי אנשים יכסה פני התבל,
וְעֹלָה עַל כָּל אֲפִיקָיו	ובמשל אמר שיעלה הנהר על כל המקומות שזורמים שם מים,
וְהֵלֶךְ עַל כָּל גְּדוֹתָיו:	ועל כל שפתיו.
וְחָלַף בִּיהוּדָה	הנהר יעבור בארץ יהודה,
שֵׁטֶף	וישטוף שם הכל,
וְעָבַר	ויעבור הלאה, ובנמשל יכבוש ערים בצורות ביהודה, וימשיך לעשות מצור על עוד עירות,

עד צֹאֵר יִגִּיעַ	ויגיע עד ירושלים שהוא כמו חוזק הצֹאֵר, שכאשר יש מים שוטפים מסוכן הוא כאשר מגיע אל הצֹאֵר, והטיית כנפיו, היינו התפשטותו.
וְהִיָּה מַטּוֹת כְּנָפָיו	מל' א ר חב ארצך
מִלֵּא רֹחַב אֲרָצְךָ	שה' הבטיחם שיהא עמהם.
עֲמֹנָאֵל:	אתם חיל סנחריב תשברו (ר'עו) עמים רבים,
רֵעוּ עַמִּים	ולבסוף תשברו אתם בעצמכם (וְחִתּוּ),
וְחִתּוּ	שמעו את אשר אני אומר,
וְהֶאֱזִינוּ	אלו שבאו ממרחקי ארץ לעזור לסנחריב, ותפסיקו לעזור לו,
כִּל מְרַחְקֵי אֲרָץ	כי אמנם בהתחלה תתחזקו במלחמה
הַתְּאָזְרוּ	אך לבסוף תִּשְׁבְּרוּ,
וְחִתּוּ	חוזר וכופל שוב את הדברים.
הַתְּאָזְרוּ וְחִתּוּ:	מה יועיל לכם מה שאתם מתייעצים רעה על ירושלים, ד' אמר לי שיפר עצתכם,
עֲצוּ עֲצָה וְתִפְּר	ומה שתדברו לא יתקיים
דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יִקּוּם	כי ד' עֲמָנוּ.
כִּי עֲמָנוּ אֵל:	ד' אמר לי,
כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי	שיפר עצתם בידו החזקה ובזרועו הנטויה שיהרוג את כל חייליו.
בְּחֻזְקַת הַיָּד	והזהיר אותי ישעיה שלא אלך עם שבנא וסיעתו שמואסים בחזקיה שהוא מלך בית דוד.
וַיִּסְרַנִּי מִלְכַת בְּדָרְךָ הָעַם הַזֶּה	וכך אמר ד' אלי: אע"פ ששבנא וסיעתו הם הרוב כנגד חזקיהו וסיעתו, והתורה אמרה אחרי רבים להטות,
לֵאמֹר:	אעפ"כ אל תתקשרו ותתחברו,
לֹא תִאֲמְרוּן קֶשֶׁר	למה שאומרים שבנא וסיעתו למרוד,
לְכֹל אֲשֶׁר יֹאמַר הָעַם הַזֶּה קֶשֶׁר	ואז לא תפחדו מסנחריב,
וְאֵת מוֹרְאוֹ לֹא תִירְאוּ	ואל תגידו על סנחריב שהוא חזק.
וְלֹא תַעֲרִיצוּ:	השענו בד' וקדשו שמו,
אֵת יְהוָה צְבָאוֹת אֵתוֹ תִקְדִּישׁוּ	ורק ממנו תפחדו,
וְהוּא מוֹרְאֵכֶם	והוא יתן לכם כח מול האויב.
וְהוּא מַעֲרָצְכֶם:	כפי שכבר הזכרנו היו שתי קבוצות ביהודה, חזקיהו וסיעתו, שבנא וסיעתו. אומר הנביא, שד' יהיה לשני בתים אלו,
וְהִיָּה לְמִקְדָּשׁ	לאחד יהיה לארמון חזק, וזהו חזקיה וסיעתו שינצלו מיד סנחריב,

ולאבן נגף	ולאחר יהיה לאבן מכה,
ולצור מכשול	ולסלע מכשול, וזהו שבנא וסיעתו שיצאו להשלים עם סנחריב, והוא הרג אותם, והסיבה שלשבנא וסיעתו יהיה לאבן מכה,
לשני בתי ישראל לפח ולמוקש	לפי שהיו לרשת ולתקלה,
ליושב ירושלם:	למלך היושב בירושלים והוא חזקיה.
וכשלו בם רבים	והקבוצה הגדולה של שבנא יכשלו באבן המכה, ובסלע שהוא למכשול,
ונפלו ונשברו	והם יפלו וישברו,
ונוקשו ונלכדו:	ויהיה להם למוקש וילכדו.
	וכדי שאהיה לחזקיה וסיעתו לארמון משגב,
צור תעודה	קשור התורה שנקראת תעודה, תעודה הוא לשון התראה, והתורה מלאה בהתראות ואזהרות,
חתום תורה בלמדי:	תסגור את התורה חזק בלב התלמידים שלא ישכחוה.
וחפיתי ליה זה	אומר הנביא אני מחכה לד' שאכן יהיה למשגב וחוזק לבני יהודה,
המסתיר פניו מבית יעקב	אף על פי שעכשיו הוא מסתיר את פניו מעשרת השבטים, לא יסתיר פניו מבית יהודה אם ישמרו התורה.
וקויתי לו:	ואני מקוה שד' יעשה זאת.
הנה אני כי	מה שכתבתי על הגליון,
והילדים אשר נתן לי יה זה	ומה שקראתי את שם בני שאר ישוב ומהר שלל חשבז,
לא תות ולמופתים בישראל	כל אלו אותות ומופתים לכל מה שעתידי לקרות,
מעם יה זה צבאות השכן בהר ציון:	דעו כי ד' השוכן בציון אמר לי זאת, ולא בדיתי מלבי.
וכי יאמרו אליכם	ואם המסיתים יאמרו לכם,
דרשו אל האבות	לכו תדרשו באובות. (שמעלים את המת, לשאול ממנו עתידות),
ואל הידענים	ותדרשו אל הידעונים, (עצם חיה שנקראת ידוע והעצם מדבר ע"י כישוף) מה היא האמת, והם יפתו אתכם,
המצפצפים	הרי אתם רואים שהם משמיעים קול כעופות (השמעת קול זו נקראת צפצוף),
והמהגים	וכיונה הם משמיעים קול (הנקראת הגה), ואם כן יש בהם ממשות,
הלוא עם אל הו ידרש	ויוסיפו לומר לכם הרי כל עם מהעמים דורש אל האליל שלו,
בעד החיים אל המתים:	ואף על פי כן בשביל האנשים החיים, דורשים אל

המתים לדעת מה יקרה לחיים, וא"כ תעשו גם אתם כמותם.	
ואני נשבע בתורה שנקראת תעודה,	לְתוֹרָה וּלְתַעֲוִדָּה
שכך יאמרו לכם המסיתים, דברים שאין להם אור, כי בודאי אין דומה אמונתם בהבל, לאמונתכם בד'.	אִם לֹא יֵאמְרוּ כַּדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֵין לוֹ שִׁחַר:
ועשרת השבטים שכן הלכו בדרך הזו לדרוש אל האובות,	
בא עליהם מאורע קשה,	וְעָבַר בָּהֶם נִקְשָׁה
וסובלים חרפת רעב,	וְרָעֵב
וכאשר ראו מצבם הקשה שהם רעבים,	וְהָיָה כִּי יִרְעֵב
התרגזו,	וְהִתְקַצְּפוּ
וקללו את מלכם, מלך ישראל,	וְקָלְלוּ בְּמִלְכּוֹ
וגם את האלילים העשויים זהב, ושאר עבודה זרה, כי לא עזרו להם,	וּבְאֵל הָיוּ
ואז פנו אל ד' שלמעלה, ולא עזר להם, כי כבר נחתם גזר דינם.	וּפָנָה לְמַעַלְהָ:
והם מסתכלים אולי מושלי הארץ יעזרום, ולא יוכלו לעזרם,	וְאֵל אֶרֶץ יִבִּיט
ותהיה להם צרה שדומה לחושך,	וְהָיְתָה צָרָה וַחֲשֵׁכָה
וכופל הדברים, חושך של מצוקה,	מְעוֹף צוּקָה
והם ידחפו (מנודח) אל החושך.	וְאִפְלָה מִנִּדְחָ:
לא תהיה עייפות וחלישות כח,	כִּי לֹא מוֹעֵף
לעם שד' העמיד להצר להם.	לֹאֲשֶׁר מוֹצֵק לָהּ
שלוש פעמים בא אליהם, פעם ראשונה הגלה בקלות,	כַּעַת הָרִאשׁוֹן הִקַּל
את ארץ זבולון ונפתלי, ובגלות האמצעית הגלה את אלו שגרים בעבר הירדן, ראובן גד וכו'.	אֶרֶץ זָבֻלוֹן וְאֶרֶץ נַפְתָּלִי
אבל הגלות האחרונה תהיה קשה, כפי שיבאר בהמשך מדוע היא קשה,	וְהָאֲחֵרוֹן הַכָּבִיד
עכשיו הנביא אומר סדר הגלויות:	
בתחילה גלו דרך ים טבריא,	דֶּרֶךְ הַיָּם
אח"כ גלו אלו שבעבר הירדן,	עֵבֶר הַיַּרְדֵּן
ובסוף יגלו כל מי שהיה בא"י הנקראת גליל הגויים לפי שכולם מסתובבים אליה לסחור עמה, ולכן כדי שלא תגיע גלות זו אל תתפתו אל האובות והידעונים.	גְּלִיל הַגּוֹיִם:
	פֶּרֶק ט
יהודה שהוא הולך בח'שך בזמן שסנחריב בא,	הָעַם הַהוּא לְכִים בְּח'שֶׁךְ

שפחדו מסנחריב,	
עכשיו במפלת מחנה אשור ראו אור גדול,	רְאוּ אֹר גָּדוֹל
וכופל הנביא הדברים, אלו אנשי יהודה שישבו בצלו של מות,	יִשְׁבּוּ בְּאֶרֶץ צְלָמוֹת
אור זרח עליהם.	אֹר נֶגַה עֲלֵיהֶם:
ובזה נעשו גדולים וחשובים שנצלו,	הֲרַבִּית הַגּוֹי
ורק לו ליהודה הגדלת השמחה, ולא לעשרת השבטים,	לֹא אֶלְלוּ {הַגְּדֻלַּת הַשְּׂמֵחָה}
בני יהודה שמחו בבית המקדש ונתנו שם שבח גדול לד',	שָׂמְחוּ לְפָנָיִךְ
כמו שדרך העולם לשמוח בזמן הקציר,	כְּשִׂמְחַת בְּקִצִּיר
וכמו ששמחו בזמן שחלקו שלל סנחריב, כן הרבו לשמוח לפני ד' בבית המקדש.	כְּאֲשֶׁר יִגִּילוּ בְּחֻלְקֵם שְׁלָל:
העול שהיה סובל חזקיהו מאשור,	כִּי אֶת עַל סִבְלוֹ
שהיה מכופף את שכמו של חזקיהו בעול כבד,	וְאֶת מַטֵּה שְׂכָמוֹ
המושל שהיה לוחץ אותו הוא אשור,	שִׁבְט הַנֶּגֶשׁ בּוֹ
שברת בלילה אחד,	הַחֵת תֵּת
כמו ששברת את מחנה מדין בלילה אחד, בימי גדעון.	כִּיּוֹם מִדְיָן:
כל מלחמה נעשית בהרעשת קול,	כִּי כָל סֶאוֹן ס' אֵן בְּרַעַשׁ
וגם יש שם בגדי הרוגים מגוללים ומלאים בדם,	וְשִׂמְלָה מְגוֹלְלָה בְּדָמִים
אבל במלחמה זאת עם סנחריב לא יהיו הדברים האלה, לפי שמלאך ד' יהרגם, וזה יהיה דומה כאילו פרצה אש ושרפה וכלתה הכל.	וְהִיְתָה לְשִׂרְפָה מֵאֵשׁ לְתֵת אֵשׁ:
כל זה בזכות הילד שיוולד לנו, הוא חזקיהו,	כִּי יֵלֵד יֵלֵד לָנוּ בֶן נִתָּן לָנוּ
ממשלת ד' על שכמו, היינו שהטה את שכמו לסבול עול תורה ומצות.	וְתִהְיֶה הַמְּשָׁרָה עַל שְׂכָמוֹ
ה' שהוא יועץ פלאים,	וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פְּלֵא יוֹעֵץ
והוא א-ל גבור,	אֵל גְּבוּר
והוא אבינו לעולם,	אָבִי עַד
קרא לו "שר שלום"	שֵׁר שְׁלוֹם:
השם שר שלום מורה שיהיה לחזקיהו ריבוי ממשלה,	לְסִרְבָּה {לְמַרְבֵּה} הַמְּשָׁרָה
וריבוי שלום,	וּלְשְׁלוֹם
עד אין סוף,	אֵין קֵץ
הן לחזקיהו שיושב על כסא המלכות,	עַל כֶּסֶף דָּוִד
הן לאנשי ממלכתו, והכסא של מלכותו, ועדתו,	וְעַל מַמְלַכְתּוֹ

יִשְׂאָרוּ עוֹמְדִים עַל כַּנָּם וְעַל בְּסִיָּסָם,	לְהַכִּין אֶתְּךָ
וַיְהִיו מַחֲזִיקִים,	וּלְסַעֲדָה
אוּ בְּגַלְלֵי הַמִּשְׁפָּט שֶׁהֵם יַעֲשׂוּ,	בְּמִשְׁפָּט
וְאִם לֹא תִסְפִּיק הַזְּכוּת הַזֹּאת, יַעֲשֶׂה ד' עִמָּהֶם צְדָקָה,	וּבְצִדְקָה
כֹּל יְמֵי חַזְקִיהוּ,	יַעֲתֶה וְעַד עוֹלָם
וְהַסִּיבָה לְזֶה, הִיא בְּגַלְלֵי שֶׁסִּנְחָרִיב חִירֶף כֹּלֵפֵי מַעֲלָה.	קִנְיַת יְהוָה זֶה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה זֶאת:
הַפּוֹרְעֵנוֹת שְׂבָאָה עַל מַלְכוּת אִפְרַיִם (עֶשְׂרֵת הַשְּׁבֵטִים), דְּעוּ כִּי הַפּוֹרְעֵנוֹת לֹא בָּאָה עֲלֵיהֶם בְּמִקְרָה, כִּי הַנְּבִיאִים הַקּוֹדְמִים הִתְנַבְּאוּ עַל פּוֹרְעֵנוֹת זֶה, וְכֵן הָיָה כִּי כָּבַר נִתְקִיִּים שֶׁמִּקְצַתֶם גָּלוּ.	דַּבֵּר שְׁלַח אֲדָנָי בִּיעֶקֶב וְנִפְלַ בְּיִשְׂרָאֵל:
וַיִּדְעוּ כֹל הָעָם כִּלּוֹ אִפְרַיִם וַיּוֹשֵׁב שֶׁמְרוֹן בְּגֵאוֹה וַיִּבְגְּדוּ לְלֵבָב לְאִמְרֵי:	וַיִּדְעוּ הָעָם כֹּל אִפְרַיִם וַיּוֹשֵׁב שֶׁמְרוֹן בְּגֵאוֹה וַיִּבְגְּדוּ לְלֵבָב לְאִמְרֵי:
וְכַךְ הֵם אָמְרוּ: וּמִתְחִלָּה אֹמֵר זֹאת בְּמִשְׁלַח מַה אֵיכָפֶת לָנוּ, שְׁבִינֵי הַלְּבָנִים נִפְלֵ,	לְבָנִים נִפְלוּ
בְּמִקּוֹם זֶה נִבְנָה בֵּינֵינוּ מֵאֲבֵי גִזִּית, שִׁמְסוֹתוֹת הַיָּטֵב,	וְגִזִּית נִבְנָה
אִם הַשְּׁקִמִּים (שֶׁהוּא סוּג תֵּאֲנָה) נִכְרָתוּ,	שְׁקִמִּים גִּדְעוּ
נִחְלִיף אוֹתָם בְּאַרְזִים, שֶׁהֵם עֲצִים מַעוּלִים יוֹתֵר, הַנִּמְשָׁל: מַה בְּכַךְ שֶׁהָאוֹיֵב הַגָּלָה חֶלֶק מֵהָעָם, הַשָּׂרָר יִתְחַזְּקוּ, הַסִּיבָה שֶׁהֵם אֹמְרִים דְּבָרִים אֱלוּ, בְּגַלְלֵי שֶׁהֵם תּוֹלִים הַכֹּל בְּמִקְרָה.	וְאַרְזִים נִחְלִיף:
בְּטַחֲוֹנָם הָיָה בְּרִצִּין מֶלֶךְ אֲרָם, ד' יַחֲזֵק אוֹיְבֵי רִצִּין שִׁתְּגַבְּרוּ עֲלָיו, וְכִשְׂרִצִּין שִׁסְמְכוּ עֲלָיו יִשְׂרָאֵל נִפְלֵ, אוֹיְבָיו שֶׁל ד', הֵם רִשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל יִתְבַּלְּבוּ בְּדַעְתָּם.	וַיִּשְׁגַּב יְהוָה זֶה אֶת צְרֵי רִצִּין עֲלָיו וְאֶת אֵיבָיו יִסְכֹּסֵךְ:
אֲרָם מִקְדָּם	אֲרָם מִקְדָּם
וּפְלִישְׁתִּים מֵאַחֲרָיו	וּפְלִישְׁתִּים מֵאַחֲרָיו
וַעֲשׂוּ רַע לְיִשְׂרָאֵל, וְאָכְלוּ אוֹתָם עִם כֹּל הַתְּאוּהָ שֶׁלָּהֶם,	וַיִּאֲכְלוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל פֶּה
עַל אִפְּ כֹל הַפּוֹרְעֵנוֹת שֶׁכָּבַר בָּאָה, לֹא שָׁב ד' מִכַּעֲסוֹ,	בְּכָל זֶאת לֹא שָׁב אִפּוֹ
וְעוֹד יִדּוּ נְטוּיָה לְהַכּוֹת בָּהֶם.	וְעוֹד יִדּוּ נְטוּיָה:
וְאֵפֶ"כ לֹא שָׁבוּ אֶל ד' שֶׁהִכָּה אוֹתָם,	וְהָעָם לֹא שָׁב עַד הַמִּכָּהוּ
וְלֹא דִרְשׂוּ אֶת ד' שֶׁהוּא אֲדוֹן עַל כֹּל הַצְּבָאוֹת, לִפִּי שֶׁהֵם תּוֹלִים הַכֹּל בְּמִקְרָה.	וְאֶת יְהוָה צְבָאוֹת לֹא דִרְשׂוּ:
וְד' יִכְרִית אֶת הַחֲשׁוּבִים וְאֶת הַשְּׁפִלִים, וְהַמְשִׁיל אוֹתָם לְרֵאשִׁי-הַחֲשׁוּבִים,	וַיִּכְרֶת יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל רֵאשִׁי
וּזְנָב-הַפְּחוּתִים,	וּזְנָב

כָּפָה	כָּפָה - ענף
וּאֶגְמוֹן	ואגמון (גומה הגדל על המים).
יוֹם אֶחָד:	ביום אחד (זה היום שגלו בו עשרת השבטים).
זָקֵן	ה' יכרית את הזקן,
וּנְשׂוּא פָּנִים הוּא הָרֶ אֵשׁ	ואת האדם החשוב שכולם נושאים לו פנים,
וּנְבִיא מוֹרָה שָׁקֵר	וגם את הנביא שהוא מלמד שקר, שהוא השפל בעם,
הוּא הַזֵּנֵב:	וקורא לו הנביא זנב.
וַיְהִי מֵאֲשֵׁרֵי הָעַם הַזֶּה	המדריכים את העם,
מִתְעִים	מתעים אותו ללכת בדרך לא ישרה,
וּמְאֲשָׁרֵיו	ואלו שהיו מישרים בעיני העם,
מִבְּלָעִים:	נהיו מושחתים.
עַל כֵּן עַל בַּחֲוָרָיו לֹא יִשְׂמַח אֲדָנִי	לכן לא ישמח ד' עם בחוריו, לפי שהם חוטאים וד' מעניש אותם, וכשד' מביא עונש אין שמחה לפניו,
וְאֵת יַתְּ מִיּוֹ וְאֵת אֶלְמָנֵי תֵיּוֹ לֹא יֶרְחַם	ולא ירחם על היתומים והאלמנות,
כִּי כָּלֹ חֲנָף וּמְרַע	כי כולם מחניפים לרשעים,
וְכָל פֶּה דֹבֵר נִבְלָה	וכל פה מדברת דברים מגונים,
בְּכָל זֶאת לֹא שָׁב אָפוֹ	לפיכך לא חזר מכעסו,
וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה:	ועוד ידו נטויה להכות בהם עוד יותר.
כִּי בַעֲרָה כְּאֵשׁ רִשְׁעָה	הרשעה עצמה שעושים תבער כמו אש, בזה שתקטרג עליהם,
שָׁמִיר וְשִׁית תֹּאכַל	ובתחלה תשרוף את האנשים הפחותים, שהם נמשלים לקוצים הנקראים שמיר ושית,
וּתְצַת בְּסֹבְכֵי הַיַּעַר	ואח"כ תבער בגדולים, שנמשלים לענפי היער הסבוכים,
וַיִּתְאַבְּכוּ גַּאֲוֹת עֵשֶׂן:	והפורענות תגדל עד מאד, וממשיל זאת לתבערה גדולה, שהעשן עולה למעלה.
בַּעֲבַרְתָּ יְהוָה צְבָאוֹת	בגלל כעס ד'
נְעַתִם אֶרֶץ	תשרף הארץ,
וַיְהִי הָעַם כְּמֵאֶכֶלֶת אֵשׁ	והעם הזה דומה לדבר שנאכל באש, שעץ אחד שנדלק באש מצית את העץ השני,
אִישׁ אֶל אַחִיו לֹא יִחַם לוֹ:	כך העם הזה לא ירחם איש על אחיו, ולא די ברעת האויב.
וַיִּגְזַר עַל יַמִּין וְרַעֲב	יחטוף מאחיו שעומד בימין, וישאר עדיין רעב,
וַיֹּאכַל עַל שְׂמֹאֵל וְלֹא שָׁבְעוּ	ויאכל ממי שעומד בשמאלו ולא ישבע כי ימצא רק מעט,
אִישׁ בְּשָׂר זָרְעוֹ יֹאכְלוֹ:	וכל אחד יאכל בשר זרועו מרוב מצוקת הרעב.

מנשה את אפרים,	מְנַשֶּׁה אֶת אֶפְרַיִם
ואפרים את מנשה,	וְאֶפְרַיִם אֶת מְנַשֶּׁה
ושניהם יחד ילכו לשלול שלל מיהודה,	יַחַד הֵמָּה עַל יְהוּדָה
ועוד ידו של ד' נטויה להכות בהם.	בְּכָל זֶאת לֹא שָׁב אִפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה:
	פֶּרֶק י
וי לסופרי הדיינים,	הוֹי הַחֲקִיקִים
שכותבים דבר שאינו הגון,	חֲקִיקֵי אֵוֶן
ולדיינים שמצוים את הסופרים	וּמְכַתְּבִים
שיכתבו דברי שקר.	עֹמֵל כְּתָבוֹ:
ועל ידי כתבם הם גורמים להטות את הדלים מדין האמת הראוי להם,	לְהִטּוֹת מִדִּין דָּלִים
והם גוזלים את המשפט של העניים שבעם ישראל,	וְלִגְזֹל מִמֶּשֶׁפֶט עֲנִיֵי עַמִּי
וכיון שמטים משפט היתומים והאלמנות, נחשב כאילו הם לוקחים שלל האלמנות,	לְהִיּוֹת אֱלֵמְנוֹת שְׁלָלָם
ובוזזים ביזת היתומים.	וְאֶת יִתּוּמִים יִבֹּזֵזוּ:
מה תשיבו להקב"ה כאשר יפקוד עליכם עונותיכם,	וּמֵה תַעֲשׂוּ לַיּוֹם פְּקֻדָּה
כשיב'א חשך ממרחק, והוא מלך אשור,	וּלְשׂוּאָה מִמֶּרְחָק תָּבוֹא
למי תנוסו שיעזרו לכם,	עַל מִי תִנּוּסוּ לְעֶזְרָה
וכאשר תגלו, היכן תעזבו את הכסף שגזלתם, והרי לא ישארו בניכם.	וְאַנְה תַעֲזְבוּ כְּבוֹדְכֶם:
במקום שמעולם לא רבצתם, דהיינו מחוץ לארצכם,	בְּלִתֵּי כְרַע תַּחַת
שם תהיו אסירים,	אֲסִיר
ובאותו מקום יפלו הרוגים,	וְתַחַת הַרוּגִים יִפְּלוּ
אע"פ שכבר נתן להם פורענות, עדיין כועס עליהם,	בְּכָל זֶאת לֹא שָׁב אִפּוֹ
והיד של ד' עדיין נטויה להכותם.,	וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה:
יש להצטער על שאשור הוא המקל שאני מכה את ישראל בכעסי,	הוֹי אֲשׁוּר שֵׁבֶט אֲפִי
וכעסי הוא ביד אשור למקל, כי על ידי כעסי מכה בהם כרצונו.	וּמִטָּה הוּא בְיָדָם זַעֲמִי:
אשלח את אשור על עם ישראל המחניפים ליצרם,	בְּגוֹי חֲנֹף אֲשַׁלְּחֵנּוּ
ועל ישראל שאני כועס עליהם אצוה לאשור שיבוא עליהם,	וְעַל עַם עִבְרֹתַי אֲצַוֵּנּוּ
אשור יב'א וישלול מישראל שלל,	לְשַׁלֵּל לְשַׁלֵּל וּלְבַזֵּז
וירמוס אותם,	וּלְשִׁימוֹ {וּלְשׂוּמוֹ} מֶרְמוֹס
כמו טיט המושלך בחוצות.	כַּח מֶרְחוֹצוֹת:

וְהוּא לֹא כֵן יִדְמָה וּלְבָבוֹ לֹא כֵן יִחְשֵׁב	אבל סנחריב מלך אשור לא חושב בלבבו שד' עושה זאת. אלא הוא חושב שבכח עצמו הוא מנצח,
כִּי לְהַשְׁמִיד בְּלִבּוֹ	ולכן רוצה להשמיד את הכל גם את ירושלים,
וּלְהִכָּרִית גּוֹיִם	ולהכרית כולם
לֹא מַעֲטִי:	שלא ישאר מהם אפילו מעט.
כִּי יֹאמֶר	אומר בלבבו,
הֲלֹא שְׂרֵי יַחְדּוֹ מְלָכִים:	הלא כל שר שלי הוא כמו מלך שיש הרבה אנשים תחת ידו.
הֲלֹא כִכְרַכְמִישׁ כָּלְנוּ	ואומר, כמו שכבשתי את כרכמיש, וכלנו,
אִם לֹא כְאַרְפַּד חֲמַת	וארפד שהיא תחת שליטת חמת,
אִם לֹא כְדַמְשֶׁק	ודמשק,
שׁ מְרוֹן:	כן אכבוש את שומרון.
כְּאֲשֶׁר מָצְאָה יָדִי לְמַמְלַכַת הָאֵלִיל	כמו שידי השיגה לכבוש את כל העמים שיש להם אלילים חזקים,
וּפְסִילֵיהֶם מִירוּשָׁלַם וּמִשׁ מְרוֹן:	כ"ש שאכבוש את ירושלים ושומרון שיש להם אליל פחות חזק.
הֲלֹא כְאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשׁ מְרוֹן וּלְאֵלִילֵיהָ	ואחרי שיכבוש את שומרון, יאמר, כמו שעשיתי לשומרון ואליליה,
כֵּן אַעֲשֶׂה לִירוּשָׁלַם וְלַעֲצָבִיהָ:	כך אעשה לירושלים ופסיליה.
וְהִיָּה כִּי יִבְצַע אֲדָנִי אֶת כָּל מַעֲשָׂהוֹ	וכאשר ישלים (יגמור) ד' את המעשה שלו,
בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם	להביא את סנחריב לציון וירושלים,
אֶפְקֵד עַל פְּרִי גְדֹל לִבִּב מֶלֶךְ אֲשׁוּר	ישגיח ד' לתת עונש לסנחריב, שהִפְרָה וְהִרְבָּה את רום לבבו,
וְעַל תְּפָאֶרֶת רוּם עֵינָיו:	ועל התפארות רום עיניו (גאותו).
כִּי אֲמַר בְּכַח יְדֵי עֲשִׂיתִי	וכך אמר בגאותו. הנצחון עשיתי בכח ידי,
וּבְחֻכְמַתִּי כִּי נִבְנוֹתִי	ובחכמתי, כי אני נבון,
וְאַסִּיר גְּבוּלֹת עַמִּים	ולכן הצלחתי להסיר גבולות העמים לשלוט על כולם בלי גבול,
וְעֵתִיד תִּיהֶם {וְעֵתִידוֹתֵיהֶם} שׁוֹשְׁתִי	והאוצרות המזומנים להם בזזתי,
וְאוֹרִיד כְּאֲבִיר {כְּבִיר} יוֹשְׁבִים:	והשפלתי את היושבים במקום חזק.
וְתִמְצָא כְקֵן יְדֵי לְחֵיל הָעַמִּים	השיגה ידי את החיילים של כל העמים, כמו שיד כל אדם משיגה קן צפורים מופקר,
וְכַאֲסִף בִּיּצִים עֲזָבוֹת	כמו שאוספים ביצים שאמנם עזבה אותם, ולא היה מי שיעמוד נגדי למחות בידִי,
כָּל הָאָרֶץ אֲנִי אֶסְפְּתִי	כך הצלחתי לאסוף את כל אנשי הארץ,
וְלֹא הָיָה נִדְד כְּנָף	ואמר במשל של העופות, שאף אחד לא נדנד כנפיו,

ולא פתח פיו להשמיע קול צפצוף.	וּפְּתַח פִּי וּמְצַפֵּץ:
האם ראוי שגרזן (שהוא כלי שחוטבים בו עצים), יתפאר על מי שחוטב בו, לומר אני הוא החוטב, ודאי שלא, כך אין ראוי לסנחריב שהוא כמו גרזן ביד ד' להתפאר שהוא ניצח, נותן משל נוסף:	הִיתַפְּאָר הַגְּרָזָן עַל הַחֹטֵב בּוֹ
האם ראוי שהמשור יגדיל עצמו, מעל האדם שמרים אותו, לומר שהוא החותך את העצים,	אִם יִתְגַּדֵּל הַמְּשׁוֹר עַל מְנִיפוֹ
ואף לא מתאים שיאמר הגרזן שהוא ביחד עם האדם עשו החטיבה,	כְּהֵנִיף שֵׁבֶט
כמו שכאשר מקל מתרומם לא העץ עצמו עושה זאת, אלא האדם, כן ד' עושה הניצחון.	וְאֵת מְרִימָיו כְּהָרִים מִטָּה לֹא עֵץ:
לכן כיון שאשור התגאה, יעשה ד' שהוא אדון על כל הצבאות, את השמנים שבו לרזים, כלומר יהרוג אותם,	לֵכֵן יִשְׁלַח הָאֲדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁמָנָיו רִזּוֹן
ובמקום שהיה מתכבד לתלות ההצלה בכח עצמו, במקום זה יהיה לו בזיון,	וְתַחַת כָּבֹדוֹ
שהמלאך יכה וימית כולם, כמו שְׂפָעֶרֶת אש שורפת הכל, כך יכלה המלאך את כולם ביום אחד.	יִקַּד יְקֹד כִּיקוֹד אֵשׁ:
ד' שהוא מאיר לישראל יהיה לאשור כאש בוערת,	וְהָיָה אֹר יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ
וד' שהוא קדוש ישראל יהיה לאשור ללהבה,	וּקְדוּשׁוֹ לְלֵהָבָה
ותבער ותכלה את אשור שהיה מכאיב לכל העמים כקוצים המכאיבים הנקראים שמיר ושית,	וּבְעֶרְהָ וְאָכְלָה שִׁיתוֹ וְשָׁמִירוֹ
ביום אחד.	בְּיוֹם אֶחָד:
וריבוי אנשיו (כריבוי עצי היער), שהיה מתכבד בהם,	וּכְבוֹד יַעֲרֹ
ובעלי העושר, הנמשלים לכרמל, שהוא מקום מבורך בשדות ובכרמים יכלה,	וּכְרָמָלוֹ
גם הנפש וגם הבשר,	מִנְפֶּשׁ וְעַד בֶּשֶׂר יִכְלֶה
ויהיו נשחתים לגמרי כמו עצי יער הנתחנים דק דק על יד התולעת הנקראת נוסס.	וְהָיָה כְּמִסּוֹס נִסּוֹס:
ומי שישאר בעצי היער, הכוונה מי שישאר במחנה אשור,	וּשְׂאֵר עֵץ יַעֲרֹ
יהיו מעט אנשים,	מִסְפָּר יִהְיוּ
עד שאפילו נער יוכל לספרם.	וְנֶעַר יִכְתְּבֵם:
ובאותו יום שיהיה הנס הגדול, ויראו שארית ישראל את הנס,	וְהָיָה בְּיוֹם הַהוּא
לא יוסיפו לבטוח במצרים, שבעבר היו מכים אותם,	לֹא יוֹסִיף עוֹד שְׂאֵר יִשְׂרָאֵל וּפְלִיטַת בַּיִת יַעֲקֹב לְהִשָּׁעַן עַל מְכָהוֹ
אלא יבטחו בכל לבם על ד' שהוא קדוש ישראל.	וְנִשָּׁעַן עַל יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּאַמְתּוֹ:
השארית ישובו, מי הם השארית,	שְׂאֵר יִשׁוּב

אלו שישארו מבני יעקב ,	שָׂאֵר יַעֲקֹב
ישובו אל ד' שהראה גבורתו באשור.	אֶל אֵל גְּבוּרָה:
גם אם יהיו ישראל רבים כחול הים,	כִּי אִם יִהְיֶה עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיָּם
לא ישאר מהם רק שארית,	שָׂאֵר
שהם ישובו אל ד',	יָשׁוּב בּוֹ
כי כליון גזור וחתוך מהשי"ת,	כְּלִיּוֹן חֲרוּץ
יבא כנחל שוטף,	שׁוֹטֵף
וזה מגיע להם ע"פ דין האמת והצדק.	צְדָקָה:
כליון גמור,	כִּי כֹלָה
חתוך ופסוק,	וּנְחַרְצָה
ד' אלוקים שהוא אדון על כל הצבאות,	אֲדֹנָי יְיָ הֵוא צְבָאוֹת
עושה בקרב הארץ.	עֹשֶׂה בְּקֶרֶב כָּל הָאָרֶץ:
אמר ד', הואיל וידעתי שחזקיה וסיעתו ישובו אלי,	לֵכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְיָ הֵוא צְבָאוֹת
לכן אני אומר לעם שיושב בציון, שלא יפחדו מאשור,	אֵל תִּירָא עִמִּי יֹשֵׁב צִיּוֹן מֵאֲשׁוּר
אמנם יכה אתכם במקל מכאיב,	בְּשִׁבְטֵי יִכֶּה
וירים ויאיים עליכם במטהו,	וּמִטְּהוֹ יִשָּׂא עֲלֵיךְ
אבל לא יכלה אתכם, כמו שהמצרים במצרים הכאיבו לישראל והפחידום, ומ"מ לא כילו אותם.	בְּדֶרֶךְ מִצְרַיִם:
עוד מעט זמן	כִּי עוֹד מַעַט מִזְעַר
יכלה כעסי מעם ישראל,	וְכֹלָה זַעַם וְאִפִּי
ויהפך על אלו שעשו דברים מגונים שגידפו את ד', הם נערי אשור.	עַל תַּבְּלִיתָם:
וד' יעורר על מלך אשור מקל ויכהו,	וְעוֹרֵר עֲלָיו יְיָ הֵוא צְבָאוֹת שׁוֹט
כמו שהיה בימי גדעון שכל המדינים נפלו בלילה אחד,	כְּמַכַּת מִדִּין
ונהרג עורב בצור עורב, כן מלך אשור יברח ויִהְרָג,	בְּצוּר עוֹרֵב
ויעורר עליו את המקל שהכה על הים את פרעה וחילו,	וּמִטְּהוֹ עַל הַיָּם
וישא אותם מהעולם כמו שנשא את המצריים מן העולם.	וַיִּשָּׂאוּ בְּדֶרֶךְ מִצְרַיִם:
וביום מפלתו של סנחריב,	וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא
יסור המשא הכבד שהעמיס סנחריב על כתפיהם של ישראל,	יִסוּר סִבְלוֹ מֵעַל שִׁכְמְךָ
והעול יסור מעל צואר ישראל,	וְעֵלוּ מֵעַל צוּאֲרֶךָ
והעול הוא סנחריב יושחת,	וְחִבַּל עַל

מִפְּנֵי שְׁמֹן:	על ידי הצואר השמן זה חזקיהו. (היפך הטבע שהצואר נשחת מהעול).
בֹּא עַל עֵיַת עֶבֶר בְּמַגְרוֹן	הנביא לועג לאשור שהוא ממהר לירושלים לכבשה. בא לעיר עֵיַת ולמגרון.
לְמַכְמֵשׁ יִפְקִיד כָּלְיוֹ:	בעיר מכמש מפקיד ריבוי הנשק, כי אומר בלבו בקלות אכבוש את ירושלים.
עֲבְרוּ מֵעֶבְרָה	אנשי אשור עברו מעבר הירדן,
גִּבַּע מְלוֹן לְנוֹ	הם כל כך בטוחים בהצלחתם עד שאינם לנים בשדה כדרך הלוחמים, אלא ילינו בתוך העיר גבע,
חֲרָדָה הָרְמָה	אנשי הרמה חרדו,
גִּבְעַת שָׂאוֹל נֹסָה:	ואנשי גבעת שאול ברחו מפחד.
צָהֳלֵי קוֹלֶךָ בֵּת גְּלִים	שלחו למקום הנקרא בת גלים, שירימו קול להזהיר את העם שימהרו לברוח,
הַקְּשִׁיבִי לַיִּשָּׁה	בני ליש, הקשיבו לקול ותברחו מהר,
עֲנִיָּה עֲנִתוֹת:	וגם העדה העניה שבענתות כן.
נִדְדָה מִדְּמִנָּה	עדת מדמנה (נדדה) זזה ממקומה לברוח.
יִשְׁבִּי הַגְּבִים הַעִיזוֹ:	יושבי המקום הנקרא גְּבִים התאספו לברוח יחד.
עוֹד הַיּוֹם בְּנֵי בֵּלְעַמְד	אשור מיהר ללכת כדי שיגיע בעוד יום לנוב, ומשם יוכל לראות את ירושלים,
יִנְפֹף יָדוֹ הַר בֵּית אֱלֹהֵי צִיּוֹן	ומנוב נופף בידו דרך צחוק על ההר של עדת ציון,
גִּבְעַת יְרוּשָׁלַם:	ועל הגבעה של ירושלים לומר בקלות אכבשנה.
הִנֵּה הָאֲדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת	אבל לא יהיה כמו שאשור חושב,
מִסַּעֲף פָּאֲרָה בְּמַעֲרָצָה	כי ד' יכרית את הענפים בכלי משחית, והיינו המלאך שיכה את אשור,
וְרָמִי הַקּוֹמָה גְּדוּעִים	וגבוהי הקומה אלו הגבורים יכרתו,
וְהַגְּבִים יִשְׁפְּלוּ:	והגבוהים אלו החשובים יהיו מושפלים.
וְנִקַּף סִבְכֵי הַיַּעַר בְּבִרְזֵל	ויכרית בברזל, את הענפים המסובכים זה בזה, שיהרוג את חייליו של סנחריב,
וְהַלְבִּנוֹן בְּאֲדִיר יְפוֹל:	ועצי יער הלבנון יפלו ביד המלאך החזק.
פֶּרֶק יֵא	הנביא אומר אל תתפלאו ממפלת אשור, כי יגיע זמן שיהיו פלאים גדולים יותר,
וַיֵּצֵא חֹטֵר מִגִּזְעֵי יִשְׂרָאֵל	כי יצא שבט (חוטר) מלכות משורש של ישי, והוא מלך המשיח,
וַיִּצְרֵם מִשְׁרָשָׁיו יִפְרָה:	וענפיו יפרו משורש ישי.
וַיִּנְחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה	ותשרה על משיח רוח ד',
רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה	רוח של חכמה ובינה,
רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה	רוח של עצה וגבורה,

רוח של ידיעת ד' ויראתו.	רוח דעת ויראת יהוה:
במעט התבוננות יכיר מי הוא ירא ד', (ואמר לשון והריחו לפי שהריח הרגשה קלה),	והריחו ביראת יהוה
וכשישפוט בני אדם, לא יצטרך לראות המעשה בעיניו,	ולא למראה עיניו ישפוט
ולא יצטרך לשמוע באזניו.	ולא למשמע אזניו יוכיח:
ישפוט משפט צדק לדלים, שהעשירים לא יוכלו לגזלם,	ושפט בצדק דלים
ויוכיח ביושר שלא יפגעו בענוי הארץ,	והוכיח במישור לענוי ארץ
ויכה את רשעי הארץ במקל פיו,	והכה ארץ בשבט פיו
היינו שיקללם בשפתיו וע"י כן ימית אותם.	וברוח שפתיו ימית רשע:
הצדק והאמונה יהיו לו לחוזק כאדם שחוגר חגורה על מתניו.	והיה צדק אזור מתניו והאמונה אזור חלציו:
חיות לא יטרפו טרף, ולכן יוכלו לגור יחד זאב עם כבש,	וגר זאב עם כבש
ונמר עם גדי,	ונמר עם גדי ירבע
ועגל, ובהמה מפוטמת הנקראת מרי יגורו יחד עם אריה הנקרא כפיר,	ועגל וכפיר ומריא יחדו
ונער קטן מנהיגם, ולא יזיקוהו.	ונער קטן נהג בהם:
ופרה ודוב יהיו יחד במרעה,	ופרה ודוב בתרעינה יחדו
וגם הילדים שלהם ינחו שם בלי פחד,	ירבעו ילדיהן
ואריה לא יאכל עוד בשר, אלא תבן כמו הבקר.	ואריה כבקר יאכל תבן:
תינוק יונק יתעסק לשמוח בזה שיושיט ידו על חור הנחש הנקרא פתן שהוא נחש רע,	ושעשע יונק על חר פתן
ועל הבקע שהצפעוני יושב שם,	ועל מאורת צפעוני
מי שנגמל משדי אמו ירים ידו להושיטה לשם ולא יפחד.	גמול ידו הדה:
הנחשים הרעים כבר לא יעשו רע	לא ירעו
ולא יזיקו,	ולא ישחיתו
בכל הר הקודש, היא ירושלים,	בכל הר קדשי
הטובה הזאת תהיה, לפי שהארץ תהיה מלאה בדעה את ד',	כי מלאה הארץ דעה את יהוה
כמו המים שמכסים את המקום הנקרא ים.	כמים לים מכסים:
ביום קיבוץ הגלויות,	והיה ביום ההוא
משיח שיוצא משורש ישי,	ש רש ישי
ידמה למי שמרים מקל גבוה שנקרא נס, וכל החיילים מתאספים אליו,	אשר עמד לנס

כך כל הגוים ימשכו אחרי המשיח, ויעשו מה שיצוים.	עמים אליו גוים ידרשו
בדרך כלל מלך שפוחד יושב במנוחה, אבל אצל מלך המשיח תהיה לו המנוחה לכבוד, כי כולם יכנעו תחתיו.	והיתה מנחתו כבוד:
ד' קנה את ישראל ממצרים מבית עבדים, ובימי המשיח יקנה שוב את אלו שנשארו בחיים בגלות,	והיה ביום ההוא יוסיף אדני שנית ידו לקנות את שאר עמו אשר ישאר
ומונה את כל העמים שלשם גלו.	מאשור וממצרים ומפתרוס ומכוש ומעילם ומשנער ומחמת ומאיי הים:
יעורר בלב העמים שישלחו את ישראל מהגלות, כמו המפקד שמרים מקל גבוה כדי שיתאספו החיילים,	ונשא נס לגוים
ובזה יאסוף את הנדחים מישראל,	ואסף נדחי ישראל
ואת אלו מיהודה שהתפזרו בארבע כנפות הארץ.	ונפצות יהודה יקבץ מארבע כנפות הארץ:
אפרים לא יקנאו ביהודה על שמלך המשיח מיהודה, ולא יהיו צוררים עוד ליהודה. משיח בן יוסף ומשיח בן דוד לא יקנאו זה בזה.	וסרה קנאת אפרים וצרי יהודה יכרתו אפרים ל' א' יקנא את יהודה ויהודה ל' א' יצור את אפרים:
אפרים ויהודה יבאו מהר לפלשתים היושב בצד מערב של א"י, ויבזזו את אלו שגרים במזרח ארץ ישראל, וגם ישלחו ידם לבזוז את אדום ומואב, ובני עמון יסורו לשמוע אליהם.	ועפו בכתף פלשתים ימה יחדו יב' זו את בני קדם אדום ומואב משלוח ידם ובני עמון משמעתם:
וד' יכרית את מי נהר מצרים זה הנילוס, וכן בחוזק רוחו יכה את נהר פרת ויעשם לשבעה נחלים, ובין נחל לנחל יהיה שביל, כדי שהשבים מהגלות יוכלו ללכת ביבשה.	והחרים יה' זה את לשון ים מצרים והניף ידו על הנהר בעים רוחו והכהו לשבעה נחלים והדריך בנעלים:
וכמו שבעלות ישראל ממצרים היה שביל ודרך בים סוף, כן יהיה לישראל הנשארים מהגולה שביל ודרך בים סוף ובפרת.	והיתה מסלה לשאר עמו אשר ישאר מאשור כאשר היתה לישראל ביום עלתו מארץ מצרים:
	פרק י"ב
ואמרת בזמן הגאולה,	ואמרת ביום ההוא
מודה אני לך ד' שכעסת עלי והגלית אותי, ועל ידי זה נתכפרו עונותי,	אודך יה' זה כי אנפת בי
ועכשיו שנתכפרו עונותי, ישוב כעסך מעלי ותנחמני על ידי שתביא עלי טובה.	יש' ב' אפך ותנחמני:
מכיון שהא-ל המושיע אתי,	הנה אל ישועתי
אני שוכן לבטח ואינני מפחד,	אבטח ולא אפחד
כדי להראות לי את חזקו,	כי עזי
וכדי שאזמר בשבחו של ד',	וזמרת יה' זה
ד' הושיע אותי.	ויהי לי לישועה:
כמו אדם ששואב מים ממעין נובע, שואב בששון ואינו מפחד שמא יכלו המים,	ושאבתם מים בששון

כך תשאבו בששון את הישועה ממעין הישועה של ד' ולא תדאגו שתגמר.	מִמַּעֲיֵי הַיְשׁוּעָה:
בזמן הגאולה תזרזו כל אחד את רעהו,	וְאִמַּרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא
הודו לד' ותקראו בשמו,	הוֹדוּ לַיהוָה וְהוּ קָרְאוּ בִשְׁמוֹ
תודיעו לעמים את מעשיו המופלאים, לפרסם הנס,	הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִיל תִּיו
הזכירו את שבחי ד', כי הוא חזק, ולכן ראוי לשבחו.	הִזְכִּירוּ כִּי נִשְׁגַּב שְׁמוֹ:
זמרו לד',	זַמְרוּ יְהוָה
לפי שעשה דבר שראוי להתגאות בו.	כִּי גֵאוֹת עָשָׂה
והגאות הזאת מפורסמת בכל הארץ.	מִיַּדְעַת \{מוֹדְעַת\} ז' אֵת בְּכָל הָאָרֶץ:
תרימי קולך בשירה,	צַהֲלֵי וְרַ נִי
העדה היושבת בציון,	יוֹשְׁבֵת צִיּוֹן
כי על ידי הנפלאות שיעשה בקרבך קדוש ישראל,	כִּי גָדוֹל בְּקִרְבְּךָ קִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:
נתגדל שמו.	פֶּרֶק י"ג
	מִשָּׂא בָבֶל אֲשֶׁר חָזָה יִשְׁעֶיהָ בֶּן אֲמוּץ:
נבואה שהתנבא ישעיהו בן אמוץ על בבל. (ונקראת משא, לפי שנישאת בפי הנביא).	
על הר גבוה,	עַל הַר נִשְׁפָּה
הרימו מקל שיהא נראה למרחוק,	שָׂאוּ נֹס
ותרימו קול וקראו לאנשי פרס ומדי,	הֲרִימוּ קוֹל לָהֶם
ותניפו את ידכם לרמוז להם,	הִנִּיפוּ יָד
שימהרו לבא לפתחי בעלי העושר (שבדרך כלל הם נדיבי לב) של בבל.	וַיָּבֹאוּ פִתְחֵי נְדִיבִים:
אומר ד' הערתי בלב פרס ומדי שזימנתי לדבר זה, שיבאו לקיים בבבל את כעסי, וישמחו בגאותי שאראה את ידי על בבל.	אֲנִי צִוִּיתִי לְמַקְדְּשֵׁי גַם קִרְאֵתִי גְבוּרֵי לְאֶפֶי עֲלִיזֵי גְאוֹתַי:
קול רעש נשמע בהרים,	קוֹל הַמּוֹן בְּהָרִים
קול של עם רב, והם פרס ומדי,	דְּמוֹת עַם רַב
קול רעש של מלכויות עמים שמתאספים לבא לבבל,	קוֹל שָׂאוֹן מִמְּלֻכּוֹת גּוֹיִם נֶאֱסָפִים
והם יצליחו במלחמה כאילו שד' צוה לספור את אנשי צבא המלחמה עם תכסיסי המלחמה.	יְהוָה וְהוּ צְבָאוֹת מִפְּקֵד צְבָא מִלְחָמָה:
הם באים מארץ רחוקה,	בָּאִים מֵאֶרֶץ מְרֻחָק
ולהפלגת הענין אומר, מקצה השמים,	מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם
ד' מגיע עם כלי כעסו והם פרס ומדי,	יְהוָה וְכִלָּי זַעְמוֹ
להשחית את כל ארץ בבל.	לְחַבֵּל כָּל הָאָרֶץ:
הנביא אומר לבבל תעשו יללה,	הִילִילוּ
כי יום הפורענות שד' הכין לכם ולא במקרה, קרוב	כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה

להגיע,	
המכה תהיה קשה לפי שהשוד מגיע מאת ד' שהוא בעל יכולת.	כֹּשֶׁד מִשְׁדֵי יְבוֹא:
לכן יהיו ידי אנשי בבל רפויים מר' ב פחד,	עַל כֵּן כָּל יָדַיִם תִּרְפִּינָה
וכל לב אנשיהם י'מס.	וְכָל לֵב אָנוּשׁ יִמָּס:
והם יהיו מבוהלים ומפוחדים,	וְנִבְהָלוּ
ויאחזו אותם יסורים, כדרך יסורי אשה העומדת לילד,	צִרִים וְחִבְלִים יֵאֱחָזוּן כַּיּוֹלְדָה יַחֲלִיזוּן
בני בבל יתמהו על אנשי הצבא,	אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ יִתְמָהוּ
שפניהם יהיו צהובים כלהבת אש.	פָּנָיו לַהֲבִים פְּנִיָּהֶם:
אותו יום שד' מביא יהיה יום אכזרי,	הַיּוֹם יוֹם יְהוָה בָּא אֲכַזְרִי
עם כעס,	וְעִבְרָה וַחֲרוֹן אַף
לעשות את ארץ בבל לשממה,	לְשׂוֹם הָאָרֶץ לְשִׁמָּה
ואת האנשים החוטאים ישמיד ד' ממנה.	וְחִטְאֵיהֶם יִשְׁמִיד מִמֶּנָּה:
תהיה צרה גדולה כל כך, עד שידמה להם כאילו הכוכבים ומזלותיהם אינם מזריחים אורם. נדמה להם כאילו השמש חשך בצאתו, והירח אינו מזהיר את אורו.	כִּי כּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכִסְיֵיהֶם לֹא יִהְיוּ אֹרֶם חֹשֶׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ בְּצֵאתוֹ וַיִּרְחַ לֹא יִגִּיהַ אֹרֹךְ:
אזכור לארץ בבל המיושבת, את הרעה שעשו לישראל,	וּפְקַדְתִּי עַל תֵּבֵל רָעָה
ועל הרשעים האלו את כל עוונותיהם,	וְעַל רָשָׁעִים עֹוֹנִם
ואבטל את גאות הרשעים,	וְהִשַׁבְתִּי גְאוֹן זֹדִים
ואת גאות החזקים ברשעות אשפיל.	וְגֹאוֹת עֲרִיצִים אֲשַׁפִּיל:
אעשה אז את בן האדם חשוב ויקר, יותר מזהב הנקרא פז, כי האויב לא ירצה לקחת פז כדי לא להרוג בני אדם,	אֹקִיר אָנוּשׁ מִפָּז
וכפל הדבר ואדם יהיה יקר מזהב טוב הבא מארץ אופיר.	וְאָדָם מִכֶּתֶם אֹפִיר:
בגלל הרעה שאביא על בבל, אחריד את צבא השמים,	עַל כֵּן שָׁמַיִם אֲרַגִּיז
ויושבי הארץ יחרדו ממפלת בבל,	וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ מִמְּקוֹמָהּ
ביום כעס ד'.	בְּעִבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת וּבְיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ:
כצבי שהוא מודח ממקומו על ידי רודפים,	וְהָיָה כְּצִבִי מִדָּח
וכמו צאן שנידח מהעדר ואין מי שיקבצם,	וְכַצֵּאֵן וְאִין מִקְבָּץ
כן אנשים זרים שנמצאים בבבל יצאו במהרה מבבל וישובו כל אחד אל העם שלו,	אִישׁ אֶל עַמּוֹ יָפְנוּ
וכל אחד למקומו, ולא ישובו עוד לבבל.	וְאִישׁ אֶל אֲרָצוֹ יָנוּסוּ:
כי אם ישארו בבל ידקרו בחרב, ואע"פ שאינם מבני	כָּל הַנִּמְצָא יִדְקַר

העיר,	
ורק נוספו על אנשי בבל יפלו בחרב.	וְכָל הַנֶּסֶפָה יִפּוֹל בְּחָרֵב:
הילדים הקטנים שלהם יבוקעו לעיניהם, ולא יוכלו למחות, יבזזו את בתיהם, ויאנסו את נשיהם.	וְעַל לַיְהִים יִרְטְשׁוּ לְעֵינֵיהֶם יִשְׂסוּ בְּתֵיהֶם וְנָשִׂיהֶם תִּשְׁגְּלֶנָּה {תִּשְׁכַּבְנָה}:
אומר השי"ת, הנני מעיר בלב מדי שהוא אכזרי ביותר שיבוא לבבל,	הַנְּנִי מֵעִיר עֲלֵיהֶם אֶת מְדֵי
והם לא מחשיבים כסף ולא זהב, לקחת פדיון נפש.	אֲשֶׁר כֶּסֶף לֹא יַחֲשׂ בּוֹ וְזָהָב לֹא יַחְפְּצוּ בּוֹ:
הקשתות של אנשי פרס ומדי,	וּקְשָׁתוֹת
תבקענה את נערי בבל על ידי החיצים,	נְעָרִים תִּרְטְשְׁנָה
ולא ירחמו על ילדים קטנים.	וּפְרֵי בֶטֶן לֹא יִרְחֲמוּ עַל בְּנִים לֹא תַחוּס עֵינָם:
בבל, שהיתה יופי הממלכות	וְהִיְתָה בְּבַל צְבִי מַמְלָכוֹת
והיתה תפארת וגאוותה של אנשי כשדים,	תִּפְאָרֶת גְּאוֹן כְּשָׁדִים
עתה תהיה הפוכה כסדום ועמורה.	כְּמַהֲפַכֶּת אֶל הַיָּם אֶת סֹדָם וְאֶת עַמֹּרָה:
לא תהיה מיושבת לעולם,	לֹא תֵשֵׁב לְנֶצַח
ולא ישכנו בה בני אדם עד סוף כל הדורות,	וְלֹא תִשְׁכַּן עַד דּוֹר וָדוֹר
ואף הערבי שרגיל לשכון בא"הל על פני השדה, לא יטה שם אהלו,	וְלֹא יֵהַל שָׁם עֲרָבִי
והרועים לא ירביצו שם בהמותיהם, לגודל השממה.	וְרֹעִים לֹא יִרְבְּצוּ שָׁם:
ירבצו שם חיות שרגילות להיות במקום שממה, ציים,	וְרְבֻצוּ שָׁם צִיִּים
ובבתיהם יהיו אוחים ובנות יענה,	וּמְלֹאוּ בְּתֵיהֶם אֲחִים וְשָׁכְנוּ שָׁם בָּנוֹת יַעֲנָה
ושדים ירקדו שם.	וּשְׁעִירִים יִרְקְדוּ שָׁם:
ובארמנותיהם ירימו קול חיות הנקראות איים (חתולים),	וְעֵנָה אִיִּים בְּאַלְמְנוֹתָיו
והנחש הנקרא תנים, ישכון בהיכלות שהיו מתענגים בהם.	וְתַנִּים בְּהִיכְלֵי עֲנָג
זמן הפורענות קרוב לב"א על בבל,	וְקָרוֹב לְבּוֹא עֲתָה
וימי השלוה לא ימשכו זמן רב.	וַיְמִיָּה לֹא יִמָּשְׁכוּ:

בְּשַׁנַּת מוֹת הַמֶּלֶךְ עֲזִיָּהוּ בשנה שנצטרע המלך עוזיהו כאשר נכנס להקטיר קטורת בהיכל, ומצורע חשוב כמת, (לכן אמר בשנת מות), מספר ישעיה הנביא **וְאָרְאָה אֶת אֲדֹנָי יֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנֹשֵׂא רְאִיתִי אֶת ד' יושב על כסא שהוא רם ונשא, וְשׁוּלְיוֹ מְלֵאִים אֶת הַהֵיכָל:** ורגליו ממלאים את ההיכל. **שְׂרָפִים עַל מְדִים מִמַּעַל לוֹ** מלאכים הנקראים שרפים עומדים בסמוך לו, לשמשו, **שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאֶחָד** לכל אחד מהשרפים יש שש כנפים, **בְּשָׂתִים יִכְסֶה פָּנָיו** בשתי כנפים מכסה פניו שלא יביט אל השכינה, **וּבְשָׂתִים יִכְסֶה רַגְלָיו** ובשתיים מכסה רגליו לצניעות שלא להתגלות כולו לפני בוראו, (לדעת חז"ל, הואיל ורגליהם ככף רגל עגל, כדאי שיתכסו לא להזכיר חטא העגל), **וּבְשָׂתִים יְעוֹפֵף:** ובשתיים יעופף לעשות שליחות ד'. **וְקָרָא**

זֶה אֵל זֶה שָׂרָף אֶחָד יִקְרָא לַחֲבִירוֹ שִׂיאֲמַר יַחַד עִמּוֹ קָדוֹשׁ וְגו', וְאָמַר וְהֵם אוֹמְרִים ג' פַּעֲמִים קָדוֹשׁ: קָדוֹשׁ א) מְרוֹמֵם בְּעוֹלָם הַמְּלָאכִים, קָדוֹשׁ ב) בְּעוֹלָם הַגְּלִגְלִים, קָדוֹשׁ ג) בְּעוֹלָם הַשָּׁפֵל, יְהוָה צְבָאוֹת ד' שֶׁהוּא אֲדוֹן עַל כָּל הַצְּבָאוֹת, מִלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וְכַבּוּדוֹ מִמְּלֵא אֶת כָּל הָאָרֶץ. וַיִּנְעוּ אַמּוֹת הַסְּפִים זזוּ מִמְּקוֹמָם מִזְזוּת הַפֶּתַח אַמּוֹת הַרְבֵּה, מִקְּוֹל הַקּוֹרָא מִקְּוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל הַשְּׂרָפִים, וְהַבֵּית יִמְלֵא עֵשֶׂן: וְהַיִּחַל נִתְּמַלֵּא עֵשֶׂן. וְאִם אוֹי לִי כִי נִדְּמִיתִי אֲמַרְתִּי, אוֹי לִי כִי אַמּוֹת וְאֵהִיָּה דוֹמֵם (שׁוֹתֵק), עַל שְׂרִיאִתִּי מֵרָאָה כְּבוֹד ד', כִּי אִישׁ טִמָּא שְׁפֵתִים אֲנִי כִי וְאִינִי רָאוּי לְזֶה, לֹא מִצַּד מַעֲשֵׂי, כִּי אֲנִי אִישׁ טִמָּא שְׁפֵתִים, וּבִתְוֹךְ עִם טִמָּא שְׁפֵתִים אֲנִי כִי יִשָּׁב וְלֹא מִצַּד מַעֲשֵׂה הָעַם, לְפִי שֶׁהָעַם שֶׁאֲנִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבוֹ עִם טִמָּא שְׁפֵתִים, כִּי אֶת הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת רָאוּ עֵינַי: וּמִכִּיּוֹן שֶׁאִינִי רָאוּי, וְרִיאִיתִי אֶת הַמֶּלֶךְ ד', פּוֹחַד אֲנִי פֶן אַמּוֹת. וַיַּעֲרֵף אֱלֹהֵי אֶחָד מִן הַשְּׂרָפִים וּבִינְתִיּוֹם עָף אֱלֹהֵי אֶחָד מִן הַשְּׂרָפִים וּבִיָּדוֹ רִצְפָה וּבִידוֹ גַחְלַת (שֶׁנִּקְרָאת רִצְפָה), בְּמִלְקָחִים לִקְחַ מֵעַל הַמַּזְבֵּחַ: בְּצַבַּת (הַנִּקְרָא מִלְקָחִיּוֹם) לִקְחָה מֵעַל הַמַּזְבֵּחַ. וַיִּגַע עַל פִּי וַיִּאֲמַר הַשְּׂרָף הִגִּיעַ הַגַּחְלַת עַל פִּי, וְאֲמַר לִי, הִנֵּה נִגַע זֶה עַל שְׁפֵתֶיךָ בְּכוֹיִית הַגַּחְלַת קִבְּלַת עוֹנֵשׁ עַל מַה שֶׁדְּבַרְתָּ נֶגֶד עַם יִשְׂרָאֵל, וְסוֹר עוֹנֵךְ וְחֻטְאֲתֶךָ תִּכְפֹּר: וְסוֹר הָעוֹן שֶׁלְךָ, וְחֻטְאֲתֶךָ תִּכְפֹּר. וְאֲשַׁמַּע אֶת קוֹל אֲדֹנָי אֱמַר שֶׁמַּעַתִּי אֶת ד' אֹמֵר כֵּאלִילוֹ שֶׁהוּא מְדַבֵּר עִם הַשְּׂרָפִים, אֶת מִי אֲשַׁלַּח אֶת מִי אֲשַׁלַּח לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל, וּמִי יִלְךְ בְּשִׁלְיחוֹתֵנוּ, וְאִם הַנְּנִי שְׁלַחְנִי: עֵנִיתִי וְאֲמַרְתִּי הַנְּנִי מוֹכֵן לִלְכַת וְאֲפָשֶׁר לְשַׁלְּחֵנִי. וַיִּאֲמַר וַיִּשְׁעִיָּה, יִלְךְ וְאֲמַרְתָּ לְעַם הַזֶּה לֵךְ וְאֲמֹר לָךְ וְאֲמֹר לָעַם הַזֶּה, שְׁמַעוּ שְׁמוֹעַ הָרִי אֲתֵם שׁוֹמְעִים דְּבַרִי ד' מִפִּי הַנְּבִיאִים, וְאַל תְּבִינּוּ וְאִינְכֶם נוֹתִינִים לֵב לְהַבִּין, וְרָאוּ רָאוּ הָרִי אֲתֵם רֹאִים נִפְלְאוֹתַי, וְאַל תִּדְעוּ: וְאִינְכֶם שְׁמִים לֵב לְהַכִּיר בְּנִפְלְאוֹתַי. הַשָּׁמַן לֵב הָעַם הַזֶּה יִצַר הָרַע שֶׁנִּטְוַע בְּלִבְכֶם שֶׁם שׁוֹמֵן עַל לִבְכֶם שִׁיְהִיָּה סִתּוֹם מִלְּהַבִּין, וְאַזְנִיו הַכְּבִיד וְהוּא מְכַבֵּד הַאֲזִנִּים שֶׁלֹּא יִשְׁמַעוּ, וְעֵינָיו הַשֵּׁעַ וּמִסִּיר הָעֵינִים מִלְּרִאוֹתַי, פֶּן יִרְאֶה בְּעֵינָיו כִּי הִיצֵה"ר חוֹשֵׁשׁ, שֶׁמֵּא כְּשִׁירָאָה הָאָדָם בְּעֵינָיו, וּבְאַזְנָיו יִשְׁמַע, וּבְאַזְנָיו יִשְׁמַע, וּלְבָבוֹ יִבִּין וּבְלָבוֹ יִבִּין שֶׁלֹּא עָשָׂה טוֹב, וְשָׁב וּרְפָא לוֹ: יוֹשׁוּב בְּתִשׁוּבָה וְיִסְלַח לוֹ הַחֲטָא שֶׁהִיא רְפוּאָה לְנַפְשׁ, וְלֹכֵן לֹא מֵרָשָׁה הִיצֵה"ר לְאָדָם לְשׁוּב. וְאִם אוֹמֵר יִשְׁעִיָּה הַנְּבִיא, עַד מָתִי אֲדֹנָי שֶׁאֲלַתִּי אֶת ד', עַד מָתִי יִהְיֶה הַדְּבַר הַזֶּה, שֶׁלֵּב הָעַם יִהְיֶה אֲטוֹם מִלְּהַבִּין, וַיִּאֲמַר הַשִּׁיב ד', עַד אֲשֶׁר אִם שָׂאוּ עֲרִים מֵאִין יוֹשֵׁב עַד שֶׁאֲבִיא עֲלֵיהֶם פּוֹרְעֵנוֹת, שְׁעָרֵיהֶם יִהְיוּ שְׁמֵמָה מֵאִין יוֹשֵׁב בֵּם, וּבְתֵימֵם מֵאִין אָדָם וְלֹא יִהְיוּ בְּנֵי אָדָם בְּבֵתֵים, וְהֶאֱדַמְתָּ תִשְׁאָה שְׁמֵמָה: וְהֶאֱדַמְתָּ תִשְׁאָה שְׁמֵמָה: וְהֶאֱדַמְתָּ תִשְׁאָה שְׁמֵמָה. וְרַחֵק יְהוָה אֶת הָאָדָם וּד' יִגְלֶה אֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁקְרוּיִים אָדָם לְמִרְחוֹק, וְרַבָּה הָעֲזוּבָה בְּקִרְבֵּי הָאָרֶץ: וְזָמַן רַב תִּהְיֶה הָאָרֶץ עֲזוּבָה מִיִּשְׂרָאֵל. וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂרֶיהָ וְעוֹד יִמְלֹכוּ עֲשָׂרָה מְלָכִים בִּיחַד עִם עוֹזִיָּהוּ, [יִוֹתֵם, אַחַז, חֲזַקִּיָּהוּ, מְנַשֶּׁה, אֲמוֹן, יֹאשִׁיָּה, יְהוֹאָחָז, יְהוִיָּכִין, יְהוִיָּקִים, צְדַקְיָהוּ], וְשָׁבָה וְהִיָּתָה לְבַעַר וְאִז תִּחְזוֹר לְהִיּוֹת בְּמִצְבַּב שֶׁל כְּלִיּוֹן, כְּאֵלֶּה וְכֵאלֶּהוּ וְכִמּוֹ אֵילֵנִי סָרַק שֶׁנִּקְרָאִים אֵלֶּה וְאֵלֶּה, אֲשֶׁר בְּשִׁלְכַת שְׁבִימִי הַסִּתִּיו מִשְׁלִיכִין אֶת הָעֵלִים מֵעַט מֵעַט, מִצְּבַת בֵּם עַד שֶׁנִּשְׁאָר רֵק הָעֵץ, (מִצְּבַת הִיא נְטִיעָה), זֶרַע קִדְשׁ מִצְּבַתָּה: כֵּן יִהְיֶה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּנֵים קָדוֹשִׁים, שְׁיִכְלוּ מֵעַט מֵעַט, עַד שֶׁיִּשְׁאָרוּ רֵק שְׂאֵרֵיָּה. וַיְהִי בִימֵי אַחַז בֶּן יוֹתָם בִּימֵי אַחַז מֶלֶךְ יְהוּדָה בְּנוֹ שֶׁל יוֹתָם, בֶּן עֲזִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה נִכְדוֹ שֶׁל עוֹזִיָּהוּ, עָלָה רִצִּין מֶלֶךְ אֲרָם וּפְקַח בֶּן רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל עָלָה רִצִּין מֶלֶךְ אֲרָם, יַחַד עִם פְּקַח בֶּן רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, (הַעִיקָר בְּמִלְחָמָה הִיא רִצִּין), יְרוּשָׁלַם לְמִלְחָמָה עָלֶיהָ לְעִשׂוֹת מִלְחָמָה עַל יְרוּשָׁלַם שְׁבָה מֶלֶךְ אַחַז, וְלֹא יָכַל לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ: וְלֹא הִיָּה יָכוֹל לְהִתְחַזֵּק וְלְהִתְגַּבֵּר בְּמִלְחָמָה, כִּנְגַד יְרוּשָׁלַם. וַיִּגְדַּל לְבֵית דָּוִד לְאֲמֹר בְּטֵרֵם עָלוּ לְמִלְחָמָה, הוֹגֵד לְבֵית דָּוִד, (הוּא אַחַז, וְלֹא הַזְכִּיר שְׁמוֹ בְּפִירוּשׁ, לְפִי שֶׁהִיא רִשְׁעָה), אֲרָם (הוּא רִצִּין מֶלֶךְ אֲרָם) עִם אֲפָרַיִם (הוּא פְּקַח מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל), נָחָה אֲרָם עַל אֲפָרַיִם חָנוּ עֲלֵיכֶם לְהִלָּחֵם עִמְכֶם, וַיִּנְעוּ לְבָבוֹ וּלְבַב עַמּוֹ כְּאִשֶׁר שִׁמַע זֹאת אַחַז, מְרֹב הַפְּחָד נַע (זז) לְבָבוֹ וְלֵב עַמּוֹ, כְּנֹעַ עֲצֵי יַעַר מִפְּנֵי רוּחַ: כְּמוֹ שֶׁעֲצֵי הַיַּעַר נִעִים (זזִים) מִפְּנֵי הָרוּחַ. וַיִּאֲמַר יְהוָה אֵל יִשְׁעִיָּהוּ ה' אֲמַר לִישְׁעִיָּהוּ, יָצָא נָא לְקִרְאָת אַחַז אֶתָּה וְשָׂאָר יוֹשְׁבֵי בְּנֵיךְ יָצָא אֶתָּה עִשְׂוִי, עִם בְּנֵי הַנִּקְרָא שְׂאֵר יוֹשְׁבֵי, (נִקְרָא כֵּן לְאוֹת שְׂשִׂאֲרֵי יְהוּדָה יוֹשְׁבֵי מֵהַגְּלוּת בִּימֵי עֲזָרָא), לְקִרְאָת אַחַז, אֵל קִצְּהָ תַעֲלֵת הַבְּרָכָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהוּא נִמְצָא בְּקִצְּהָ הַחֲפִירָה (תַּעֲלָה) שֶׁהִיא סְמוּכָה לְמִקְוֹם כִּינּוֹס הַמַּיִם שֶׁנִּקְרָאת בְּרָכָה הָעֲלִיוֹנָה, לְפִי שֶׁהִיוּ שֵׁם שְׁתֵּי בְּרָכוֹת עֲלִיוֹנָה וְתַחְתּוֹנָה, אֵל מְסֻלַּת שְׂדֵה כּוֹבֵס: עוֹד סִימָן נִתֵּן לוֹ הֵיכֵן נִמְצָא אַחַז, בְּשִׁבִיל הַשְּׂדֵה, שְׁשׁוּטְחִים שֵׁם הַבְּגָדִים הַמְּכּוּבָסִים כִּנְגַד הַשֶּׁמֶשׁ, לִיִּבְשָׁם. וְאֲמַרְתָּ אֵלָיו תֹּאמַר לְאֲחַז, הַשְּׁמֵר הַשְּׁמֵר מִלְּעִשׂוֹת מִלְּחָמָה, וְהַשְּׁקֵט וּלְבַךְ יִהְיֶה רִגוּעַ וּשְׁקֵט, אֵל תִּירָא וּלְבַבְךָ אֵל יִרְךָ וְלֹא יִבֵּא פֶחַד (וּלְבַךְ אֵל יִרְךָ) בְּלִבְךָ, מְשִׁנֵּי זִנְבוֹת הָאוֹדִים הָעֹשִׂנִים הָאֵלֶּה מֵאֵלּוֹ שְׁנִמְשָׁלִים לְעֵץ שְׁמִטְפָּלִים עַמּוֹ בְּאֵשׁ, וְנִשְׂרָף מֵעַט מֵעַט, עַד שֶׁכְּאִשֶׁר נַעֲשָׂה קִטָּן מִשְׁלִיכִים אוֹתוֹ וּמַעֲלָה עֵשֶׂן הַרְבֵּה, (מְשִׁנֵּי זִנְבוֹת הָאוֹדִים הָעֹשִׂנִים), כֵּן אֵלּוֹ שְׁבָאוּ לְהִלָּחֵם, אִין בְּכַחַם לְעִשׂוֹת רַע, רֵק הֵם מִפְּחִידִים, בְּפָחֲרִי

אָפּ אַלּוּ שְׁבָאוּ בַכַּעַס גְּדוּל, רָצִין וְאַרְם וּבֶן רַמְלִיָּהוּ: רָצִין עִם אַרְם, וּפְקַח בֶּן רַמְלִיָּהוּ עִם אַפְרַיִם. יַעַן כִּי יַעַץ
עָלֶיךָ אַרְם רָעָה בְּגַלּל שְׂאֵרֵם הַתִּיַעֲצוּ עֲצוֹת רַעוֹת, וְחִשְׁבוּ בַלְבָּם שֶׁנִּצְחָחוּ הַמַּלְחָמָה, תְּלוּיָהּ בַּחֲכַמְתָּם וְכַחֵם,
אַפְרַיִם וּבֶן רַמְלִיָּהוּ לְאִמֵּר ר': וּשְׂתִיפוּ אִתְּם בַּעֲצַתְּם אֶת אַפְרַיִם, וּפְקַח בֶּן רַמְלִיָּהוּ. נַעֲלָה בִּיהוּדָה וְכֹךְ הֵם
אָמְרוּ: נַעֲלָה בִּיהוּדָה וְנַעֲשֶׂה עֲלֶיהָ מִצּוֹר, וְנִקְיִצְנָה עַד שִׁמְאַסְ לָהֶם, (וְנִקְיִצְנָה), וְנִבְקַעְנָה אֱלֵינוּ וּיִפְתַּחוּ לָנוּ
אֶת שַׁעֲרֵי הָעִיר, אוּ נִבְקִיעַ אֶת הַחוּמָה וְנִכְנַס לָעִיר, וְנִשְׁלֹט עֲלֶיהָ, וְנִמְלִיךְ מֶלֶךְ בְּתוֹכָהּ אֶת בֶּן טַבָּאֵל:
וְנִמְלִיךְ מֶלֶךְ בְּתוֹךְ הָעִיר אֶת בֶּן טַבָּאֵל (שֵׁם שֶׁר גְּדוּל שֶׁהָיָה מֵהָר אַפְרַיִם). כִּי אָמַר אָדָּנִי יְיָ וְהָ לֹא תִקּוּם
וְלֹא תִהְיֶה: אָמַר ה', שַׁעֲצַתְּם לֹא תִתְקִיִים. כִּי רֹאשׁ אַרְם דַּמְשֶׁק עִיר הַמְּלוּכָה שֶׁל אַרְם הִיא דַּמְשֶׁק, וְאִין לוֹ
שְׂיִיכוֹת לִירוּשָׁלַיִם, וְרֹאשׁ דַּמְשֶׁק רָצִין. וְרָצִין הוּא מֶלֶךְ עַל דַּמְשֶׁק, וְלֹא עַל יְרוּשָׁלַיִם, וְגַם מֵה שִׁישׁ לוֹ עַכְשֵׁיו
שֶׁלְטוֹן לֹא יִשְׂאָר לְעוֹלָם בִּידוֹ, וּבְעוֹד שְׁשִׁים וְחֲמִשׁ שָׁנָה כִּי בְעוֹד שִׁישִׁים וְחֲמִשׁ שָׁנָה תִתְבַּטֵּל מִמֶּנּוּ הַמַּלְכוּת,
יַחַת אַפְרַיִם מֵעַם: וְגַם מַלְכוּת אַפְרַיִם תִּשְׁבֵּר בְּמִשְׁךְ שִׁישִׁים וְחֲמִשׁ שָׁנָה. וְרֹאשׁ אַפְרַיִם שֶׁמְרוֹן וְגַם
עַכְשֵׁיו, שׁוּמְרוֹן הִיא עִיר הַמְּלוּכָה שֶׁל אַפְרַיִם, וְלֹא יְרוּשָׁלַיִם, וְרֹאשׁ שֶׁמְרוֹן בֶּן רַמְלִיָּהוּ וְרַמְלִיָּהוּ הוּא מֶלֶךְ עַל
שׁוּמְרוֹן וְלֹא עַל יְרוּשָׁלַיִם, אִם לֹא תִאֲמִינוּ. אִם אֵינְכֶם מֵאֲמִינִים לְמָה שֶׁאֲמַרְתִּי, כִּי לֹא תִאֲמִנוּ: הַסִּיבָה הִיא
בְּגַלּל שֶׁאֵינְכֶם מַחְזִיקִים בְּאֲמוּנַת ד'. וַיִּוְסַף יְיָ וְהָ דְבַר אֵל אַחַז לְאִמֵּר ר': ד' שֶׁלַח פֶּעַם נֹוסַפְתָּ אֶת יִשְׁעִיהוּ אֵל
אֲחִז. שְׂאֵל לְךָ אוֹת מֵעַם יְיָ וְהָ אֵל הֵיךְ בִּקֵּשׁ שֶׁד' יַעֲשֶׂה אוֹת כְּדִי שֶׁתִּדַּע שִׁיתְקַיִימוּ דְבָרָיו, הַעֲמֵק שְׂאֵלָה
אִם הֵיךְ רוֹצֵה יַעֲשֶׂה אוֹת -בְּעוֹמֵק הַתְּהוֹם, אוּ הַגְּבִיָּה לְמַעְלָה: אוּ בְּגִבְהַי הַשָּׁמַיִם. וַיִּי אָמַר אַחַז וַיַּעַן אֲחִז
וַיֹּאמֶר, לֹא אֶשְׂאֵל לֹא אֲבַקֵּשׁ שֶׁד' יַעֲשֶׂה אוֹת כְּדִי לֹא לְרוֹמֵם אֶת ד', וְלֹא אֶנְסֶה אֶת יְיָ וְהָ: כִּי לֹא רָצָה
שִׁיתְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם עַל יְדוֹ. וַיִּי אָמַר אָמַר יִשְׁעִיהוּ, שְׁמַעוּ נָא בֵּית דָּוִד שְׁמַעוּ עַכְשֵׁיו מִשְׁפַּחַת בֵּית דָּוִד,
הַמַּעֲט מִכֶּם הָאֵם לֹא מִסְפִּיק לָכֶם, הַלְאֹת אֲנָשִׁים מֵה שֶׁאַתֶּם מִיְגַעִים אֲנָשִׁים בְּגִאוֹתְכֶם, כִּי תִלְאוּ גַם אֶת
אֵל הָי: שֶׁאַתֶּם רוֹצִים לִיַיֵּגַע גַּם אֶת ד' בְּדְבָרֵי גֵאוּה וְעֲזוֹת. לָכֵן לָכֵן מִכִּיֵּן שֶׁאִין רָצוֹן לְקַדֵּשׁ שֵׁם ד', יִתֵּן אָדָּנִי
הוּא לָכֶם אוֹת יַעֲשֶׂה ד' מִעֲצָמוֹ אוֹת, וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ, הִנֵּה הָעֲלָמָה הָרָה הָאוֹת הוּא: הִנֵּה הָאִשָּׁה הַצַּעִירָה
(הָעֲלָמָה) אֲשֶׁת אֲחִז הָרָה, וַיִּלְדַּת בֶּן וְתִלְד בֶּן, וְקִרְאֵת שְׁמוֹ עֲמֹנוּ אֵל: וְתִקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֲמֹנוּ אֵל, הַשֵּׁם
הַזֶּה מוֹרָה, שֶׁהַשֵּׁם עֲמֹנוּ וְלֹא יוּכַל הָאוֹיֵב לְשַׁלֹּט בְּנוֹ. חֲמָאָה וְדַבְּשׁ יֹאכֵל מַעַת הַזֶּלְדוֹ יֹאכֵל חֲמָאָה וְדַבְּשׁ,
שֶׁהֵם דְּבָרִים טוֹבִים, לְדַעְתּוֹ מְאוּס בְּרַע וּבַחֹר בְּטוֹב: וְזֶה רוֹמֵז שֶׁמַּדַּעַת עֲצָמוֹ, יִמָּאֵס בְּרַע וַיִּבְחַר בְּטוֹב,
(לְפָנֵי הַגִּיל שֶׁבְדָרֶךְ כָּלֵל מִבְּחִינִים בֵּין טוֹב לְרַע). כִּי בְּטָרָם יִדַּע הַנַּעַר מֵאֵס בְּרַע וּבַחֹר בְּטוֹב וְעוֹד לְפָנֵי
שִׁיגִיעַ הָאוֹת, תִּעֲזַב הָאֲדָמָה כִּבְר יִלְכוּ הַמַּלְכִים רָצִין וּפְקַח מֵאֲדַמְתְּכֶם וְלֹא יִשׁוּבוּ, (וְזוֹ הַכּוּוֹנָה, תִּעֲזַב הָאֲדָמָה,
הַיִּינוּ שֶׁהַמַּלְכִים יַעֲזְבוּ הַמְּקוֹם). אֲשֶׁר אֶתָּה קֵץ וּמִפְרֵשׁ עַל אִיזָה אֲדָמָה אֲנִי מְדַבֵּר, עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֶתָּה
מוֹאֵס בָּהּ עַכְשֵׁיו, מִפְּנֵי שְׁנֵי מַלְכֵיהָ: בְּגַלּל שְׁנֵי הַמַּלְכִים שֶׁבָּאִים לְהִלָּחֵם. יִבְיָא יְיָ וְהָ עָלֶיךָ וְעַל עַמְּךָ וְעַל
בֵּית אַבְיָךְ אֲבַל, מִמְּקוֹם אַחַר יִבְיָא ד' פּוֹרַעֲנוֹת, יִבְאוּ עַל עַמְּךָ וְעַל בֵּית אַבְיָךְ, (זֶה חֲזַקִּיָּהּ בְּנוֹ שֶׁל אֲחִז), יָמִים
אֲשֶׁר לֹא בָּאוּ יָמִים רַעִים שֶׁלֹּא הָיוּ כְּמוֹתֶם, לְמִיּוֹם סוּר אַפְרַיִם מֵעַל יְהוּדָה מִיּוֹם שֶׁאַפְרַיִם נִחְלַק מִיְהוּדָה,
(יִרְבַּעִם בֶּן נַבְט נִפְרַד מִרְחַבְעֵם מֶלֶךְ יְהוּדָה, וְנַעֲשֶׂה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל), וְאִז הַתְּחִילוּ לְבֹא צְרוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, אֶת מֶלֶךְ
אֲשׁוּר: וְמִי הוּא שִׁיעֲשֶׂה לָכֶם צְרוֹת, תְּגַלַּת פְּלָאֵסֵר מֶלֶךְ אֲשׁוּר, וּבִימֵי חֲזַקִּיָּהּ כִּבֵּשׁ סַנְחַרִּיב מֶלֶךְ אֲשׁוּר, אֶת כָּל
הָעָרִים הַבְּצוּרוֹת שֶׁבִּיהוּדָה מִלְּבַד יְרוּשָׁלַיִם. וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא בַּיּוֹם בֹּא סַנְחַרִּיב מֶלֶךְ אֲשׁוּר, יִשְׂרָק יְיָ וְהָ
לְזָבוּב יַעֲוֹרֵר ד' בַּלְב מִצְרַיִם שִׁיבּוּאוּ לְעֲזַרְתָּ סַנְחַרִּיב בְּרִיבּוּי חִיילֵיהֶם, (כְּרִיבּוּי שֶׁל זְבוּבִים), אֲשֶׁר בְּקִצָּה יֹא רִי
מִצְרַיִם הַגְּרִים לִיד הַיַּאֲוֹר, וְלְדַבּוּרָה אֲשֶׁר בְּאַרְץ אֲשׁוּר: שִׁיבּוּאוּ יַחַד עִם הַחִיילִים הַגְּבוּרִים שֶׁל סַנְחַרִּיב,
שֶׁהֵם דּוּמִיִּים לְדַבּוּרִים שְׁעוֹקְצוֹת. וּבָּאוּ יִבְאוּ הָאוֹיֵבִים, וְנָחוּ כָּלֵם בְּנַחְלֵי הַבְּתוֹת וַיַּחֲנוּ בְּעַמְקִים (נַחְלִים)
הַשּׁוּמְמִים (הַבְּתוֹת), וּבְנִקְיָקִי הַסְּלַעִים וּבְעָרִים הַבְּצוּרוֹת שִׁישׁ לָהֶם חוּמָה, שֶׁהֵם דּוּמִיִּים לְשִׁנֵּי הַסְּלַעִים,
(בְּלִיטוֹת הַסְּלַעִים) וּבְכָל הַנַּעֲצוּצִים וּבְכָל עָרֵי הַפְּרִזּוֹת שֶׁהֵם פְּחוּתִים בְּגְבוּרָה, וְהֵם דּוּמִיִּים לְקוֹצִים הַנִּקְרָאִים
נַעֲצוּצִים, וּבְכָל הַנְּהַל לִים: וְלֵאֵלֵינוּ סִרְק פְּחוּתִים הַנִּקְרָאִים נְהַלִּים. בַּיּוֹם הַהוּא יִגְלַח אָדָּנִי בְּתַעַר
הַשְּׂכִירָה בְּסוּף יִקְבַּל אֲשׁוּר מִפְּלָה, ד' יִהְרוּג אוֹתָם בַּחֲרָב. {וּמַדְמָה אוֹתוֹ לְגִילוּחַ בְּתַעַר חֲשׁוּבָה (שְׂכִירָה) שֶׁהִיא
מֵאֵד מַחוּדַדְתָּ}, בְּעַבְרֵי נְהָר אֶת הָאֲנָשִׁים שֶׁגְּרִים בְּעַבְרַת הַנְּהָר, בְּמֶלֶךְ אֲשׁוּר וְמִי הוּא, מֶלֶךְ אֲשׁוּר, אֶת
הָרֹאשׁ יִגְלַח אֶת שַׁעַר הָרֹאשׁ, אֵלּוּ הַשְּׂרִים הַחֲשׁוּבִים, וְשַׁעַר הָרִגְלִים וְאֶת שַׁעַר הָרִגְלִים, הֵם הַמּוֹן הָעַם, וְגַם
אֶת הַזְּקֵן תִּסְפָּה: וְהַתַּעַר תִּכְלָה גַם אֶת שַׁעַר הַזְּקֵן, זֶהוּ סַנְחַרִּיב מֶלֶךְ אֲשׁוּר שֶׁנִּהְרַג עַל יְדֵי בְּנוֹ. וְהָיָה בַּיּוֹם
הַהוּא וּבִימֵי חֲזַקִּיָּהּ, יַחֲיָה אִישׁ כָּל אֶחָד יִגְדַל בְּבֵיתוֹ, עֲגָלַת בְּקָר וּשְׂתֵי צֹאן: עֲגָלַת בְּקָר וּשְׂתֵי צֹאן, וּמְרוּב
בְּרַכָּה שֶׁתִּהְיֶה, כְּמַבּוּאֵר בְּפִסּוּק הַבָּא, יְהִיָּה זֶה לָהֶם מִסְפִּיק. וְהָיָה מֶרֶב עֲשׂוֹת חֲלָב יְהִיָּה רִיבּוּי שֶׁל חֲלָב, עַד
שֶׁלֹּא יַחוּסוּ עַל הַחֲלָב, יֹאכֵל חֲמָאָה וַיַּעֲשׂוּ מִמֶּנּוּ חֲמָאָה וַיֹּאכְלוּהָ, כִּי חֲמָאָה וְדַבְּשׁ יֹאכֵל וְגַם דַּבְּשׁ יְהִיָּה

להם הרבה, **כָּל הַנוֹתֵר בְּקֶרֶב הָאָרֶץ**: ומי שישאר בימים ההם, יאכל דברים אלו. דורו של חזקיהו, ירבו לעסוק בתורה, ולא יעבדו הגפנים, כי לא יעניין אותם היין, **וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה כָּל מְקוֹם אֲשֶׁר יְהִיָּה שֵׁם אֱלֹהִים גִּפְן בְּאֵלֶף כֶּסֶף** ולכן, במקום שנמכרים אלף גפנים באלף כסף, **לְשִׁמִּיר וְלִשְׁתֵּי יְהִיָּה**: יצמחו שם מיני קוצים הנקראים שמיר ושית. **בַּחֲצִים וּבְקִשְׁתֵּי יְבוּא שָׁמָּה** מי שירצה להכנס לכרם יצטרך להכנס עם חרב וחצים, כדי להציל את עצמו מהחיות הטורפות שִׁיִּמְצְאוּ שָׁם, **כִּי שְׁמִיר וְשִׁתֵּי תִהְיֶה כָּל הָאָרֶץ**: כי כל הכרמים יהיו מלאים בקוצים, שקרויים שמיר ושית. **וְכָל הַהָרִים אֲשֶׁר בְּמַעְדֵּר יַעֲדֵרוּן** אבל שדות התבואה, (שהם על ההרים) שנחרשים בכלי מחרשה, **לֹא תָבוּא שָׁמָּה יִרְאֵת שְׁמִיר וְשִׁתֵּי** לא יגדלו בהם קוצים, אותם כן יַעֲבְדוּ, הואיל ואי אפשר בלי תבואה, אך יהיה הרבה תבואה, **וְהָיָה לְמַשְׁלַח שׁוֹר וּלְמַרְמָס שָׂה**: עד שירשו לשוורים להכנס לרעות שם, ולכבשים לרמוס שם. **וַיֵּאמֶר יְהוָה אֵלַי** אומר הנביא ישעיה, ד' אמר לי במראה הנבואה, **קַח לְךָ גְלִיּוֹן גָּדוֹל** קח קלף ועשה ממנו מגילה גדולה, **וְכָתַב עָלָיו בְּחֶרֶט אָנוּשׁ** וכתוב עליו בעט, {בחרט אנוש, נתכוין לומר לו שיכתוב במציאות, ולא רק שיראה כאילו כותב, אע"פ שעכשיו זה רק מראה חלום נבואי} **לְמַהֵר שְׁלַל חֶשׁ בַּז**: מאמרים שירמזו שבמהרה יב'א זמן שיקחו שלל מדמשק, ובמהרה יקחו בַּזָּה משומרון, (למהר שלל חש בז). **וְאָעִידָה לִי עֵדִים נְאֻמָּנִים** אומר ישעיה, לאחר שכתבתי הדברים, החתמתי עדים נאמנים, **אֵת אוֹרֵיהֶם הִכּוּ אורֵיהֶם הִכּוּ**, ואת זְכָרֵיהֶם בָּן יְבָרְכֵיהֶם: וזכריהו בן יברכיהו שהיה אחד מחשובי ירושלים בזמן ההוא. **וְאֶקְרַב אֶל הַנְּבִיאָה** אחר כך קרב ישעיה אל אשתו, **וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן** והרתה וילדה בן, **וַיֵּאמֶר יְהוָה אֵלַי** וד' אמר אלי, **קְרָא שְׁמוֹ מַהֵר שְׁלַל חֶשׁ בַּז**: קרא שמו מהר שלל חש בז, שהוא רומז על הביזה הנ"ל שתגיע בקרוב. **כִּי בְּטָרִם יִדַע הַנְּעַר קֶרֶב אָבִי וְאִמִּי** לפני שיהיה לבן דעת לקרות אבא אמא, **יִשָּׂא** ישא מי שצריך לישא, **אֶת חֵיל דְּמִשְׁקָא** את עושר דמשק **וְאֵת שְׁלַל שְׁמֵרוֹן** ואת השלל של שומרון **לְפָנַי מֶלֶךְ אֲשׁוּר**: ויביאם למלך אשור. **וַיִּסֹּף יְהוָה דְּבַר אֵלַי עוֹד יֵאמֶר**: ד' דיבר אלי עוד בענין רצין מלך ארם, ופקח בן רמליהו. היו רבים מאנשי יהודה שמאסו במלכות בית דוד, לפי שמלכות יהודה היתה חלושה לעומת מלכות אפרים (ישראל), והנביא מדמה את מלכות בית דוד שמתנהגים בנחת וענוה, כמו מי נחל הנקרא שילוח, שמימיו הולכין בנחת. **יַעַן כִּי מָאֵס הָעָם הַזֶּה אֶת מִי הַשְּׁלַח הַהוּא לְכִים לְאֵט** ועל כך אמר ד' יען כי מאס העם הזה את מלכות בית דוד, **וּמִשׁוֹשׁ אֶת רִצִּין וּבֵן רַמְלִיָּהוּ**: והם שמחים שימשלו עליהם רצין ופקח בן רמליהו. **וְלִכְּן** לכן, בגלל שמאסו בנחל הקטן, **הִנֵּה אֲדֹנָי מַעֲלָה עֲלֵיהֶם אֶת מִי הַנְּהַר הָעֲצוּמִים וְהַרְבִּים** ד' יעלה על עם ישראל מי נהר שמרעשים בקול גדול, **אֶת מֶלֶךְ אֲשׁוּר** והנמשל הוא, מלך אשור יעלה עליהם **וְאֵת כָּל כְּבוֹדוֹ** עם כבוד עשרו, כי יהיה בטוח שיתגבר עליהם, ועם ריבוי אנשים יכסה פני התבל, **וְעֹלָה עַל כָּל אֲפִיקָיו** ובמשל אמר שיעלה הנהר על כל המקומות שזורמים שם מים, **וְהִלֵּךְ עַל כָּל גְּדוֹתָיו**: ועל כל שפתיו. **וְחָלַף בִּיהוּדָה הַנְּהַר יַעֲבוֹר** בארץ יהודה, **שְׁטָף וַיִּשְׁטוֹף שָׁם הַכֹּל, וְעָבַר וַיַּעֲבוֹר הַלָּאָה**, ובנמשל יכבוש ערים בצורות ביהודה, וימשיך לעשות מצור על עוד עיירות, **עַד צוֹאֵר יִגִּיעַ** ויגיע עד ירושלים שהוא כמו חוזק הצוֹאֵר, שכאשר יש מים שוטפים מסוכן הוא כאשר מגיע אל הצוֹאֵר, **וְהָיָה מְטוֹת כְּנָפָיו** והטיית כנפיו, היינו התפשטותו. **מִלֵּא רַחֲב אֲרָצְךָ** מלא רחב ארץ יהודה, **עַמְנוּאֵל**: שה' הבטיחם שיהא עמהם. **רַעו עַמִּים** אתם חיל סנחריב תשברו (ר'עו) עמים רבים, **וְחַתוּ** ולבסוף תשברו אתם בעצמכם (וח'תו), **וְהֶאֱזִינוּ** שמעו את אשר אני אומר, **כֹּל מְרַחֲקֵי אֲרָץ** אלו שבאו ממרחקי ארץ לעזור לסנחריב, ותפסיקו לעזור לו, **הַתְּאֲזְרוּ** כי אמנם בהתחלה תתחזקו במלחמה **וְחַתוּ** אך לבסוף תשברו, **הַתְּאֲזְרוּ וְחַתוּ**: חוזר וכופל שוב את הדברים. **עֲצוּ עֵצָה וְתַפְּרוּ** מה יועיל לכם מה שאתם מתייעצים רעה על ירושלים, ד' אמר לי שיפר עצתכם, **דְּבַרוּ דְבַר וְלֹא יִקוּם** ומה שתדברו לא יתקיים **כִּי עֲמָנוּ אֵל**: כי ד' עֲמָנוּ. **כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי** ד' אמר לי, **בְּחֻזְקַת הַיָּד** שיפר עצתם בידו החזקה ובזרועו הנטויה שיהרוג את כל חייליו. **וַיִּסְרַנִּי מִלְּכַת בְּדֶרֶךְ הָעָם הַזֶּה** והזהיר אותי ישעיה שלא אלך עם שבנא וסיעתו שמואסים בחזקיהו שהוא מלך בית דוד. **יֵאמֶר**: וכך אמר ד' אלי: אע"פ ששבנא וסיעתו הם הרוב כנגד חזקיהו וסיעתו, והתורה אמרה אחרי רבים להטות, **לֹא תֵאמְרוּן קֶשֶׁר** אעפ"כ אל תתקשרו ותתחברו, **לְכֹל אֲשֶׁר יֵאמֶר הָעָם הַזֶּה קֶשֶׁר** למה שאומרים שבנא וסיעתו למרוד, **וְאֵת מוֹרְאוֹ לֹא תִירְאוּ** ואז לא תפחדו מסנחריב, **וְלֹא תַעֲרִיצוּ**: ואל תגידו על סנחריב שהוא חזק. **אֵת יְהוָה צְבָאוֹת אֲתוֹ תִקְדִּישׁוּ** השענו בד' וקדשו שמו, **וְהוּא מוֹרְאָכֶם** ורק ממנו תפחדו, **וְהוּא מַעֲרָצְכֶם**: והוא יתן לכם כח מול האויב. כפי שכבר הזכרנו היו שתי קבוצות ביהודה, חזקיהו וסיעתו, שבנא וסיעתו. אומר הנביא, שד' יהיה לשני בתיים אלו, **וְהָיָה לְמַקְדָּשׁ** לאחד יהיה לארמון חזק, וזהו חזקיהו וסיעתו שינצלו מיד סנחריב, **וּלְאֶבֶן**

נָגַף וְלֹאֲחֵר יִהְיֶה לְאָבֵן מִכָּה, וְלִצְוֹר מִכְּשׁוֹל, וְזֶהוּ שְׁבִנָּא וּסְיַעְתּוֹ שִׁיִּצְאוּ לְהַשְׁלִים עִם סִנְחָרִיב,
 והוא הרג אותם, והסיבה שלשבנא וסיעתו יהיה לאבן מכה, **לְשָׁנִי בְּתִי יִשְׂרָאֵל לִפְח וּלְמוֹקֵשׁ** לפי שהיו
 לרשת ולתקלה, **לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם:** למלך היושב בירושלים והוא חזקיהו. **וְכִשְׁלוּ בָם רַבִּים** והקבוצה הגדולה
 של שבנא יכשלו באבן המכה, ובסלע שהוא למכשול, **וְנִפְּלוּ וְנִשְׁבְּרוּ:** והם יפלו וישברו, **וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכְּדוּ:**
 ויהיה להם למוקש וילכדו. וכדי שאהיה לחזקיהו וסיעתו לארמון משגב, **צוֹר תְּעוּדָה** קשור התורה שנקראת
 תעודה, תעודה הוא לשון התראה, והתורה מלאה בהתראות ואזהרות, **חֲתוּם תוֹרָה בְּלִמְדֵי:** תסגור את
 התורה חזק בלב התלמידים שלא ישכחנה. **וְחִפְּיָתִי לִיהוָה** אומר הנביא אני מחכה לד' שאכן יהיה למשגב
 וחוזק לבני יהודה, **הַמִּסְתִּיר פְּנֵיו מִבֵּית יַעֲקֹב** אף על פי שעכשיו הוא מסתיר את פניו מעשרת השבטים,
 לא יסתיר פניו מבית יהודה אם ישמרו התורה. **וְקִוִּיתִי לוֹ:** ואני מקוה שד' יעשה זאת. **הֲיֵה אָנֹכִי** מה
 שכתבתי על הגליון, **וְהַיְלָדִים אֲשֶׁר נָתַן לִי יְהוָה** ומה שקראתי את שם בני שאר ישוב ומהר שלל חש בז,
לֹא תוֹת וּלְמוֹפְתִים בְּיִשְׂרָאֵל כל אלו אותות ומופתים לכל מה שעתידי לקרות, **מֵעַם יְהוָה צְבָאוֹת**
הַשָּׁמַיִם בְּהַר צִיּוֹן: דעו כי ד' השוכן בציון אמר לי זאת, ולא בדיתי מלבי. **וְכִי יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם** ואם המסיתים
 יאמרו לכם, **דַּרְשׁוּ אֶל הָאֲבוֹת** לכו תדרשו באבות. (שמעלים את המת, לשאול ממנו עתידות), **וְאֵל**
הַיְדֵעֵי נִים ותדרשו אל הידעונים, (עצם חיה שנקראת ידוע והעצם מדבר ע"י כישוף) מה היא האמת, והם יפתו
 אתכם, **הַמִּצְפָּצְפִים** הרי אתם רואים שהם משמיעים קול כעופות (השמעת קול זו נקראת צפצוף), **וְהַמְהַגִּים**
 וכיונה הם משמיעים קול (הנקראת הגה), ואם כן יש בהם ממשות, **הֲלוֹא עִם אֵל אֵל הָיוּ יֹדְרֵי שׁ** ויוסיפו
 לומר לכם הרי כל עם מהעמים דורש אל האליל שלו, **בְּעַד הַחַיִּים אֵל הַמֵּתִים:** ואף על פי כן בשביל
 האנשים החיים, דורשים אל המתים לדעת מה יקרה לחיים, וא"כ תעשו גם אתם כמותם. **לְתוֹרָה וּלְתְּעוּדָה**
 ואני נשבע בתורה שנקראת תעודה, **אִם לֹא יֹאמְרוּ כַּדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֵין לוֹ שֹׁחַר:** שכך יאמרו לכם
 המסיתים, דברים שאין להם אור, כי בודאי אין דומה אמונתם בהבל, לאמונתכם בד'. ועשרת השבטים שכן
 הלכו בדרך הזו לדרוש אל האבות, **וְעֵבֶר בָּהֶם נִקְשָׁה** בא עליהם מאורע קשה, **וְרַעֲב** וסובלים חרפת רעב,
וְהָיָה כִי יִרְעֵב וכאשר ראו מצבם הקשה שהם רעבים, **וְהַתְקַצֵּף** התרגזו, **וְקָלַל בְּמַלְכּוֹ** וקללו את מלכם,
 מלך ישראל, **וַיִּבְאֵל הָיוּ** וגם את האלילים העשויים זהב, ושאר עבודה זרה, כי לא עזרו להם, **וּפְנֵה לְמַעְלָה:**
 ואז פנו אל ד' שלמעלה, ולא עזר להם, כי כבר נחתם גזר דינם. **וְאֵל אֶרֶץ יִבִּיט** והם מסתכלים אולי מושלי
 הארץ יעזרום, ולא יוכלו לעזרם, **וְהִנֵּה צָרָה וַחֲשֵׁכָה** ותהיה להם צרה שדומה לחושך, **מְעוֹף צוּקָה** וכופל
 הדברים, חושך של מצוקה, **וְאֶפְלָה מְנַדַּח:** והם ידחפו (מנודח) אל החושך. **כִּי לֹא מוֹעֵף** לא תהיה עייפות
 וחלישות כח, **לְאֲשֶׁר מוֹצֵק לָהּ** לעם שד' העמיד להצר להם. **כְּעַת הָרֵאשׁוֹן הַקָּל** שלש פעמים בא אליהם,
 פעם ראשונה הגלה בקלות, **אַרְצָה זָבֻלוֹן וְאַרְצָה נַפְתָּלִי** את ארץ זבולון ונפתלי, (ובגלות האמצעית הגלה
 את אלו שגרים בעבר הירדן, ראובן גד וכו'). **וְהָאֲחֵרוֹן הַכְּבִיד** אבל הגלות האחרונה תהיה קשה, כפי שיבאר
 בהמשך מדוע היא קשה, עכשיו הנביא אומר סדר הגלויות: **דְּרָךְ הַיָּם** בתחילה גלו דרך ים טבריא, **עֵבֶר**
הַיַּרְדֵּן אח"כ גלו אלו שבעבר הירדן, **גְּלִיל הַגּוֹיִם:** ובסוף יגלו כל מי שהיה בא"י הנקראת גליל הגויים לפי
 שכולם מסתובבים אליה לסחור עמה, ולכן כדי שלא תגיע גלות זו אל תתפתו אל האבות והידעונים.

פרק ט

הַעַם הַזֶּה לָכִים בַּח שָׁךְ יהודה שהוא הולך בח' שך בזמן שסנחריב בא, שפחדו מסנחריב, **רָאוּ אֹר גְּדוֹל**
 עכשיו במפלת מחנה אשור ראו אור גדול, **יִשְׁבִּי בְּאַרְץ צִלְמוֹת** וכופל הנביא הדברים, אלו אנשי יהודה
 שישבו בצלו של מות, **אֹר נִגְהָ עֲלֵיהֶם:** אור זרח עליהם. **הַרְבִּיתִּי הַגּוֹי** ובזה נעשו גדולים וחשובים שנצלו,
לֹא אֶלְלוּ {הגדלת השמחה} ורק לו ליהודה הגדלת השמחה, ולא לעשרת השבטים, **שְׂמֵחוּ לְפָנַי** בני
 יהודה שמחו בבית המקדש ונתנו שם שבח גדול לד', **כְּשִׂמְחַת בְּקִצִיר** כמו שדרך העולם לשמוח בזמן הקציר,
כְּאֲשֶׁר יִגְלוּ בְּחֻלְקֵם שְׁלָל: וכמו ששמחו בזמן שחלקו שלל סנחריב, כן הרבו לשמוח לפני ד' בבית המקדש.
כִּי אֵת עַל סִבְלוֹ העול שהיה סובל חזקיהו מאשור, **וְאֵת מִטָּה שְׁכָמוֹ** שהיה מכופף את שכמו של חזקיהו
 בעול כבד, **שֵׁבֶט הַנֶּגֶשׁ בּוֹ** המושל שהיה לוחץ אותו הוא אשור, **הַחֵת תֵּת** שברת בלילה אחד, **כִּיּוֹם מִדִּין:**
 כמו ששברת את מחנה מדין בלילה אחד, בימי גדעון. **כִּי כָל סֵאוֹן סֵאוֹן בְּרַעַשׁ** כל מלחמה נעשית בהרעשת
 קול, **וְשִׁמְלָה מְגוֹלְלָה בְּדַמִּים** וגם יש שם בגדי הרוגים מגוללים ומלאים בדם, **וְהִיתָה לְשִׁרְפָה מֵאֲכָלֵת**
אֵשׁ: אבל במלחמה זאת עם סנחריב לא יהיו הדברים האלה, לפי שמלאך ד' יהרגם, וזה יהיה דומה כאילו
 פרצה אש ושרפה וכילתה הכל. **כִּי יֵלֵד יֵלֵד לָנוּ בֵּן נָתַן לָנוּ** כל זה בזכות הילד שיוולד לנו, הוא חזקיהו,

וְתִּיהִי הַמְּשָׁרָה עַל שְׁכֻמוֹ מִמַּשְׁלַת ד' עַל שְׁכֻמוֹ, הֵייוֹ שֶׁהִטָּה אֶת שְׁכֻמוֹ לִסְבּוֹל עוֹל תּוֹרָה וּמִצּוֹת. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּלֶא יוֹעֵץ ה' שֶׁהוּא יוֹעֵץ פְּלָאִים, אֵל גְּבוּר וְהוּא אֶל-גְּבוּר, אָבִי עַד וְהוּא אֲבִינוֹ לְעוֹלָם, שֵׁר שְׁלוֹם: קָרָא לוֹ "שֵׁר שְׁלוֹם" לְסַרְבָּה {לְמַרְבָּה} הַמְּשָׁרָה הַשֵּׁם שֵׁר שְׁלוֹם מוֹרָה שִׁיחִיָּה לְחִזְקִיהוּ רִיבּוּי מִמְּשָׁלָה, וְלִשְׁלוֹם וְרִיבּוּי שְׁלוֹם, אֵין קֶץ עַד אֵין סוֹף, עַל כִּסֵּא דָוִד הֵן לְחִזְקִיהוּ שִׁיּוּשָׁב עַל כִּסֵּא הַמַּלְכוּת, וְעַל מַמְלַכְתּוֹ הֵן לְאֲנָשֵׁי מַמְלַכְתּוֹ, וְהַכִּסֵּא שֶׁל מַלְכוּתוֹ, וְעַדְתּוֹ, לְהִכִּין אֶת־הַיְיָ יִשְׁאָרוּ עוֹמְדִים עַל כַּנָּם וְעַל בְּסִיסָם, וְלִסְעֵדָה וְיִהְיוּ מְחֻזְקִים, בְּמִשְׁפָּט אוֹ בְּגִלְלַת הַמִּשְׁפָּט שֶׁהֵם יַעֲשׂוּ, וּבְצַדִּיקָה וְאִם לֹא תִסְפִּיק הַזְכוּת הַזֹּאת, יַעֲשֶׂה ד' עִמָּהֶם צַדִּיקָה, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם כֹּל יְמֵי חִזְקִיהוּ, קִנְיָת יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה זֶה אֶת־כֵּן: וְהִסִּיבָה לָזֶה, הִיא בְּגִלְלַת שִׁסְנַחְרִיב חִירָף כִּלְפֵי מַעֲלָה. דְּבַר שְׁלַח אֲדָנִי בִיעֶקֶב וּנְפֹל בְּיִשְׂרָאֵל: הַפּוֹרְעֵנוֹת שְׁבָאָה עַל מַלְכוּת אֲפָרַיִם (עֶשְׂרֵת הַשְּׁבֵטִים), דַּעוּ כִּי הַפּוֹרְעֵנוֹת לֹא בָּאָה עֲלֵיהֶם בְּמַקְרָה, כִּי הַנְּבִיאִים הַקּוֹדְמִים הִתְנַבְּאוּ עַל פּוֹרְעֵנוֹת זֶה, וְכֵן הִיָּה כִּי כָּבַר נִתְקִיִּים שֶׁמִּקְצֵתֶם גְּלוֹ. וַיִּדְעוּ הָעָם כֹּלֹ אֲפָרַיִם יוֹשֵׁב שֶׁמְרוֹן בְּגֵאוֹה וּבְגֵדֵל לְבָב לְאִמְרָה: וַיִּדְעוּ כֹל הָעָם הַנִּשְׂאָר מֵאֲפָרַיִם, כִּי דְבָרוּ דְבָרִים לֹא נְכוֹנִים, בְּגֵאוֹה וּבִהֲתַנְּשָׁאוֹת הַלֵּב. לְבָנִים נְפֹלוּ וְכַךְ הֵם אִמְרוּ: וּמִתְחִלָּה אוֹמֵר זֹאת בְּמִשְׁלַל, מָה אִיכַפֶּת לָנוּ, שְׁבִנִין הַלְּבָנִים נְפֹלוּ, וְגִזִּית נְבָנָה בְּמַקּוֹם זֶה נִבְנָה בְּנִין מֵאֲבֵי גִזִּית, שִׁמְסוֹתוֹת הַיִּטֵּב, שְׁקִמִּים גִּדְעוּ אִם הַשְּׁקִמִּים (שֶׁהוּא סוֹג תֵּאֲנֶה) נִכְרַתוּ, וְאַרְזִים נִחְלִיף: נִחְלִיף אוֹתָם בְּאַרְזִים, שֶׁהֵם עֲצִים מַעוּלִים יוֹתֵר, הַנִּמְשָׁל: מָה בְּכַךְ שֶׁהָאוֹיֵב הִגְלָה חֶלֶק מֵהָעָם, הַשָּׂאֵר יִתְחַזְקוּ, הִסִּיבָה שֶׁהֵם אוֹמְרִים דְּבָרִים אֵלוּ, בְּגִלְלַת שֶׁהֵם תּוֹלִים הַכֹּל בְּמַקְרָה. וַיִּשְׁגֹּב יְהוָה אֶת צָרֵי רְצִין עֲלֵיו וְאֶת אֲיָבּוֹ יִסְכֶּסֶךְ: בְּטַחֲוֹנָם הִיָּה בְּרִצִּין מֶלֶךְ אֲרָם, ד' יִחַזֵּק אוֹיְבֵי רְצִין שִׁתְּגַבְּרוּ עֲלָיו, וְכִשְׂרִצִּין שִׁסְמְכוּ עֲלָיו יִשְׂרָאֵל נְפֹל, אוֹיְבָיו שֶׁל ד', הֵם רִשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל יִתְבַּלְּבוּ בְּדַעְתָּם. אָרָם מְקַדֵּם אֶע"פּ שֶׁכָּבַר בִּימֵי יְהוֹאָחָז בָּאוּ אֲרָם מִמְּזַרְחֵ אֲרָץ יִשְׂרָאֵל, וּפְלִשְׁתִּים מֵאַחֲוֹר וּפְלִישְׁתִּים מִצַּד מַעֲרָב, וַיִּאֲכְלוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכֹל פֶּה וַעֲשׂוּ רַע לְיִשְׂרָאֵל, וְאֲכָלוּ אוֹתָם עִם כֹּל הַתֵּאוֹה שֶׁלָּהֶם, בְּכֹל זֶה אֶת לֹא שָׁב אֲפּוֹ עַל אֵף כֹּל הַפּוֹרְעֵנוֹת שֶׁכָּבַר בָּאָה, לֹא שָׁב ד' מִכַּעֲסוֹ, וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה: וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה לְהַכּוֹת בָּהֶם. וְהָעָם לֹא שָׁב עַד הַמִּכָּה: וְאֶע"פּ כֹּל לֹא שָׁבוּ אֶל ד' שֶׁהִכָּה אוֹתָם, וְאֶת יְהוָה צְבָאוֹת לֹא דָרְשׁוּ: וְלֹא דָרְשׁוּ אֶת ד' שֶׁהוּא אֲדוֹן עַל כֹּל הַצְּבָאוֹת, לְפִי שֶׁהֵם תּוֹלִים הַכֹּל בְּמַקְרָה. וַיִּכְרַת יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל רֹאשׁ וּד' יִכְרִית אֶת הַחֲשׁוּבִים וְאֶת הַשְּׁפִלִים, וְהִמְשִׁיל אוֹתָם לְרֹאשׁ-הַחֲשׁוּבִים, וְזָנַב וְזָנַב-הַפְּחוּתִים, כִּפְּהַ פְּהַ- עַנְף וְאַגְמוֹן וְאַגְמוֹן (גִּזְמָה הַגְּדֵל עַל הַיָּמִים). יוֹם אֶחָד: בְּיוֹם אֶחָד (זֶה הַיּוֹם שֶׁגְּלוּ בוֹ עֶשְׂרֵת הַשְּׁבֵטִים). זָקֵן ה' יִכְרִית אֶת הַזָּקֵן, וְנִשְׂוֹא פָּנִים הוּא הָרֹאשׁ וְאֶת הָאֲדָם הַחֲשׁוּב שְׁכוֹלֵם נוֹשָׂאִים לוֹ פָּנִים, וְנְבִיא מוֹרָה שְׁקָר וְגַם אֶת הַנְּבִיא שֶׁהוּא מְלַמֵּד שְׁקָר, שֶׁהוּא הַשְּׁפִל בְּעַם, הוּא הַזָּנָב: וְקוֹרָא לוֹ הַנְּבִיא זָנַב. וַיְהִי מֵאֲשֵׁרֵי הָעָם הַזֶּה הַמְּדַרְיָכִים אֶת הָעָם, מִתְעִים מִתְעִים אוֹתוֹ לִלְכֹת בְּדֶרֶךְ לֹא יִשְׂרָאֵל, וּמֵאֲשֵׁרֵיו וְאֵלוּ שֶׁהֵיוּ מִיִּשְׂרָאֵל בְּעֵינֵי הָעָם, מְבַלְעִים: נִהְיוּ מוֹשַׁחְתִּים. עַל כֵּן עַל בְּחֻרְיוֹ לֹא יִשְׁמַח אֲדָנִי לֵכֵן לֹא יִשְׁמַח ד' עִם בְּחֻרְיוֹ, לְפִי שֶׁהֵם חוֹטְאִים וּד' מַעֲנִישׁ אוֹתָם, וְכַשְׁד' מְבִיא עוֹנֵשׁ אֵין שְׂמִיחָה לְפָנָיו, וְאֶת יְתִמּוֹ וְאֶת אֶלְמָנָתָיו לֹא יִרְחַם וְלֹא יִרְחַם עַל הַיְתוּמִים וְהָאֶלְמָנוֹת, כִּי כֹל חֲנֹף וּמִרַע כִּי כוֹלֵם מְחַנִּיפִים לְרִשְׁעִים, וְכֹל פֶּה דִּבֵּר נְבִלָה וְכֹל פֶּה מְדַבֵּר דְּבָרִים מְגוּנִים, בְּכֹל זֶה אֶת לֹא שָׁב אֲפּוֹ לְפִיכָר לֹא חָזַר מִכַּעֲסוֹ, וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה: וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה לְהַכּוֹת בָּהֶם עוֹד יוֹתֵר. כִּי בְעֵרָה כָּאֵשׁ רִשְׁעָה הַרְשָׁעָה עֲצָמָה שְׁעוֹשִׂים תְּבַעַר כְּמוֹ אֵשׁ, בְּזֶה שֶׁתְּקַטְרַג עֲלֵיהֶם, שְׁמִיר וְשִׁית תֹּאכֵל וּבִתְחִלָּה תִּשְׂרֹף אֶת הָאֲנָשִׁים הַפְּחוּתִים, שֶׁהֵם נִמְשָׁלִים לְקוֹצִים הַנִּקְרָאִים שְׁמִיר וְשִׁית, וְתִצֵּת בְּסִבְכֵי הַיַּעַר וְאַח"כּ תְּבַעַר בְּגִדּוּלִים, שֶׁנִּמְשָׁלִים לְעַנְפֵי הַיַּעַר הַסּוֹבְכִים, וַיִּתְאַבְּכוּ גֵאוֹת עֵשֶׂן: וְהַפּוֹרְעֵנוֹת תְּגַדֵּל עַד מָאֵד, וּמִמְשִׁיל זֹאת לְתַבְעֵרָה גְּדוּלָה, שֶׁהָעֵשֶׂן עוֹלָה לְמַעֲלָה. בְּעֵבֶרֶת יְהוָה צְבָאוֹת בְּגִלְלַת כַּעֲס ד' נִעַתְתָּם אֲרָץ תִּשְׂרַף הָאֲרָץ, וַיְהִי הָעָם כְּמֵאֵכָל לֵת אֵשׁ וְהָעָם הַזֶּה דוֹמָה לְדַבֵּר שֶׁנֶּאֱכַל בְּאֵשׁ, שְׁעַץ אֶחָד שֶׁנִּדְלַק בְּאֵשׁ מִצִּית אֶת הָעֵץ הַשֵּׁנִי, אִישׁ אֶל אַחִיו לֹא יִחַם לוֹ: כִּךְ הָעָם הַזֶּה לֹא יִרְחַם אִישׁ עַל אַחִיו, וְלֹא דִי בְרַעַת הָאוֹיֵב. וַיִּגְזַר עַל יָמִין וְרַעֲב יִחְטוּף מֵאַחִיו שְׁעוֹמֵד בִּימִין, וַיִּשְׂאֵר עַדִּין רַעֲב, וַיִּאֲכַל עַל שְׁמֵ אֹל וְלֹא שָׁבְעוּ. וַיִּאֲכַל מִמִּי שְׁעוֹמֵד בְּשִׂמְלָלוֹ וְלֹא יִשְׁבַע כִּי יִמְצָא רֶק מַעַט, אִישׁ בְּשָׂר זָרְעוֹ יִאֲכָלוּ: וְכֹל אֶחָד יִאֲכַל בְּשָׂר זָרְעוֹ מִרְבּוֹ מִצּוֹקֵת הַרְעֵב. מְנַשֶּׂה אֶת אֲפָרַיִם מְנַשֶּׂה יִבְזוֹז אֶת אֲפָרַיִם, וְאֲפָרַיִם אֶת מְנַשֶּׂה וְאֲפָרַיִם אֶת מְנַשֶּׂה, יִחְדּוּ הֵמָּה עַל יְהוּדָה וְשִׁנְיָהֶם יִחַד יִלְכוּ לְשִׁלּוֹל שְׁלַל מִיְהוּדָה, בְּכֹל זֶה אֶת לֹא שָׁב אֲפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה: וְעוֹד יָדוֹ שֶׁל ד' נְטוּיָה לְהַכּוֹת בָּהֶם.

פֶּרֶק י

הוֹי הַחֲקִיקִים וַיִּלְסוּפְרֵי הַדִּינִים, חֲקִיקֵי אֲוֹן שְׁכוֹתֵבִים דְּבַר שְׁאִינוֹ הַגּוֹן, וּמִכְתָּבִים וְלִדְיָנִים שֶׁמְצִיִּים אֶת הַסּוֹפְרִים עֹמֵל כְּתָבוֹ: שִׁכְתְּבוּ דְבָרֵי שְׁקָר. לְהַטּוֹת מִדִּין דְּלִים וְעַל יְדֵי כְּתָבָם הֵם גּוֹרְמִים לְהַטּוֹת אֶת הַדְּלִים

מדין האמת הראוי להם, וְלִגְזַל מִשְׁפֵּט עֲנִי עָמִי והם גוזלים את המשפט של העניים שבעם ישראל, לְהִיּוֹת אֱלֻמָּנוֹת שְׁלָלָם וכיון שמטים משפט היתומים והאלמנות, נחשב כאילו הם לוקחים שלל האלמנות, וְאֵת יְתוּמִים יְבִיזוּ: ובוזזים ביזת היתומים. וּמֵה תַעֲשׂוּ לַיּוֹם פְּקֻדָּה מה תשיבו להקב"ה כאשר יפקוד עליכם עונותיכם, וְלִשְׂוֹאָה מִמֶּרְחֶק תָּבוֹא כְּשִׁיב־א חֶשֶׁךְ מִמֶּרְחֶק, והוא מלך אשור, עַל מִי תִּנּוּסוּ לְעֶזְרָה למי תנוסו שיעזרו לכם, וְאָנֹה תַעֲזְבוּ כְּבוֹדְכֶם: וכאשר תגלו, היכן תעזבו את הכסף שגזלתם, והרי לא ישארו בניכם. בְּלִתי כָּרַע תַּחַת במקום שמעולם לא רבצתם, דהיינו מחוץ לארצכם, אֲסִיר שֵׁם תִּהְיוּ אֲסִירִים, וְתַחַת הַרוּגִים יִפְּלוּ ובאותו מקום יפלו הרוגים, בְּכָל זֶאת לֹא שָׁב אָפוּ אַע"פ שכבר נתן להם פורענות, עדיין כועס עליהם, וְעוֹד יָדוּ נְטוּיָה: והיד של ד' עדיין נטויה להכותם. הוּי אֲשׁוּר שָׁבַט אֲפִי יש להצטער על שאשור הוא המקל שאני מכה את ישראל בכעסי, וּמִטָּה הוּא בִּידֵם זַעֲמִי: וכעסי הוא ביד אשור למקל, כי על ידי כעסי מכה בהם כרצונו. בְּגוֹי חֲנֹף אֲשַׁלְּחֵנּוּ אֲשַׁלַּח את אשור על עם ישראל המחניפים ליצרם, וְעַל עַם עִבְרָתִי אֲצַוֵּנוּ ועל ישראל שאני כועס עליהם אצוה לאשור שיבוא עליהם, לְשַׁלַּל לְשַׁלַּל וְלִבֶּזֶז בֶּזֶז אשור יב'א וישלול מִיִּשְׂרָאֵל שְׁלָל, וְלִשְׂמִימוֹ {וְלִשְׂוֹמוֹ} מֶרְמֶס וירמוס אותם, כֹּחַ מֶרְחוּצוֹת: כמו טיט המושלך בחוצות. וְהוּא לֹא כֵן יִדְמָה וְלִבְבוֹ לֹא כֵן יַחֲשֶׁב אבל סנחריב מלך אשור לא חושב בלבבו שד' עושה זאת. אלא הוא חושב שבכח עצמו הוא מנצח, כִּי לְהַשְׁמִיד בְּלִבְבוֹ ולכן רוצה להשמיד את הכל גם את ירושלים, וְלִהְכָרִית גּוֹיִם ולהכרית כולם לֹא מַעֲט: שלא ישאר מהם אפילו מעט. כִּי יֹאמֶר אומר בלבבו, הֲלֹא שְׂרִי יַחֲדוּ מְלָכִים: הלא כל שר שלי הוא כמו מלך שיש הרבה אנשים תחת ידו. הֲלֹא כְּכַרְכְּמִישׁ כָּלְנוּ ואומר, כמו שכבשתי את כרכמיש, וכלנו, אִם לֹא כְּאַרְפַּד חֲמַת וארפד שהיא תחת שליטת חמת, אִם לֹא כְּדַמְשֶׁק וּדְמַשֶׁק, שֶׁ מְרוֹן: כן אכבוש את שומרון. כְּאֲשֶׁר מִצָּאָה יָדִי לְמַמְלַכַת הָאֲלִיל כמו שידי השיגה לכבוש את כל העמים שיש להם אלילים חזקים, וּפְסִילֵיהֶם מִירוּשָׁלַיִם וּמִשֶׁ מְרוֹן: כ"ש שאכבוש את ירושלים ושומרון שיש להם אליל פחות חזק. הֲלֹא כְּאֲשֶׁר עֲשִׂיתִי לְשֶׁ מְרוֹן וְלִאֲלִילָהּ ואחרי שיכבוש את שומרון, יאמר, כמו שעשיתי לשומרון ואליליה, כֵּן אֶעֱשֶׂה לִירוּשָׁלַיִם וְלַעֲצָבִיהָ: כך אעשה לירושלים ופסיליה. וְהִיָּה כִּי יִבְצַע אֲדָנִי אֵת כָּל מַעֲשָׂהוּ וכאשר ישלים (יגמור) ד' את המעשה שלו, בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַיִם להביא את סנחריב לציון וירושלים, אֶפְקֹד עַל פְּרִי גִדְלֵי לִבְבֵי מֶלֶךְ אֲשׁוּר ישגיח ד' לתת עונש לסנחריב, שֶׁהִפְרָה וְהִרְבָּה את רום לבבו, וְעַל תְּפָאֶרֶת רוּם עֵינָיו: ועל התפארות רום עיניו (גאותו). כִּי יֹאמֶר בְּכַח יָדִי עֲשִׂיתִי וכך אמר בגאותו. הִנְצַחֵן עֲשִׂיתִי בְּכַח יָדִי, וּבְחֻכְמֹתֵי כִּי נִבְנֹתֵי ובחכמתי, כי אני נבון, וְאֲסִיר גְּבוּלֹת עַמִּים ולכן הצלחתי להסיר גבולות העמים לשלוט על כולם בלי גבול, וְעַתִּיד תִּיהְיֶה {וְעַתִּידוֹתֵיהֶם} שׁוֹשֵׁתִי והאוצרות המזומנים להם בזזתי, וְאוֹרִיד כְּאֲבִיר {כְּבִיר} יוֹשְׁבִים: והשפלתי את היושבים במקום חזק. וְתִמְצָא כֶּקֶן יָדִי לְחֵיל עַמִּים השיגה ידי את החיילים של כל העמים, כמו שיד כל אדם משיגה קן צפורים מופקר, וְכָאֵסֶף בִּיצִים עֲזָבוֹת כמו שאוספים ביצים שאמם עזבה אותם, ולא היה מי שיעמוד נגדי למחות בידי, כָּל הָאָרֶץ אֲנִי אֲסַפְתִּי כך הצלחתי לאסוף את כל אנשי הארץ, וְלֹא הָיָה נֹדֵד כֶּנֶף ואמר במשל של העופות, שאף אחד לא נדנד כנפיו, וּפְצָה פֶה וּמִצְפָּצֵף: ולא פתח פיו להשמיע קול צפצוף. הִיתְפָּאֵר הִגְרָזָן עַל הַחַיִּבּוּבוֹ האם ראוי שגרזן (שהוא כלי שחוטבים בו עצים), יתפאר על מי שחוטב בו, לומר אני הוא החוטב, ודאי שלא, כֵּךְ אֵין רָאוּי לְסַנְחַרִּיב שהוא כמו גרזן ביד ד' להתפאר שהוא ניצח, נותן משל נוסף: אִם יִתְגַּדֵּל הַמֶּשׁוֹר עַל מְנִיפּוֹ האם ראוי שהמשור יגדיל עצמו, מעל האדם שמרים אותו, לומר שהוא החותך את העצים, כְּהַנִּיף שָׁבַט ואף לא מתאים שיאמר הגרזן שהוא ביחד עם האדם עשו החטיבה, וְאֵת מְרִימָיו כְּהָרִים מִטָּה לֹא עֵץ: כמו שכאשר מקל מתרומם לא העץ עצמו עושה זאת, אלא האדם, כן ד' עושה הניצחון. לִכֵּן יִשְׁלַח הָאֲדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁמַנֵּי רָזוֹן לִכֵּן כִּיוֵן שאשור התגאה, יעשה ד' שהוא אדון על כל הצבאות, את השמנים שבו לרְזִים, כלומר יהרוג אותם, וְתַחַת כָּבֵדוֹ ובמקום שהיה מתכבד לתלות ההצלה בכח עצמו, במקום זה יהיה לו בזיון, יִקַּד יִקַּד כִּיקוֹד אֲשֶׁר: שהמלאך יכה וימית כולם, כמו שְׁבַעַרְתָּ אֲשֶׁ שׁוֹרֶפֶת הַכֹּל, כך יכלה המלאך את כולם ביום אחד. וְהִיָּה אֹרֶן יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ ד' שהוא מאיר לישראל יהיה לאשור כאש בוערת, וּקְדוּשׁוֹ לְלִהְבָּה וד' שהוא קדוש ישראל יהיה לאשור ללהבה, וּבְעֶרְהָ וְאָכְלָה שִׁיתוּ וּשְׁמִירוֹ ותבער ותכלה את אשור שהיה מכאיב לכל העמים כקוצים המכאיבים הנקראים שמיר ושית, בְּיוֹם אֶחָד: ביום אחד. וּכְבוֹד יַעֲרֹ וריבוי אנשיו (כריבוי עצי היער), שהיה מתכבד בהם, וּכְרַמְלוֹ ובעלי העושר, הנמשלים לכרמל, שהוא מקום מבורך בשדות ובכרמים יכלה, מִנְפֶשׁ וְעַד בָּשָׂר יִכְלָה גם הנפש וגם הבשר, וְהִיָּה כְּמַסֹּס נִסֹּס: ויהיו נשחתים לגמרי כמו עצי יער

הנטחנים דק דק על יד התולעת הנקראת נוסס. וּשְׁאָר עֵץ יַעֲרוּ וּמִי שִׁישָׁר בַּעֲצֵי הַיַּעַר, הַכּוּוֹנָה מִי שִׁישָׁר בַּמַּחֲנֶה אֲשׁוּר, מִסְפָּר יְהִיוּ יְהִיוּ מֵעַט אֲנָשִׁים, וְנִעַר יִכְתְּבֵם: עַד שֶׁאֶפִּילוּ נֵעַר יוֹכַל לִסְפֹּרם. וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וּבְאוֹתוֹ יוֹם שִׁיְהִיָּה הַנֶּסֶם הַגְּדוֹל, וִירָאוּ שְׂאֵרֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַנֶּסֶם, לֹא יוֹסִיף עוֹד שְׁאָר יִשְׂרָאֵל וּפְלִיטַת בֵּית יַעֲקֹב לְהִשְׁעֵן עַל מַכְהוֹ. לֹא יוֹסִיפוּ לַבְּטוּחַ בַּמִּצְרַיִם, שֶׁבַעֲבָר הֵיוּ מְכִים אוֹתָם, וְנִשְׁעֵן עַל יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּאַמְתּוֹ: אֲלֵא יַבְטַחוּ בְּכָל לֶבֶם עַל ד' שֶׁהוּא קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל. שְׁאָר יָשׁוּב הַשְּׂאֵרִית יָשׁוּבוּ, מִי הֵם הַשְּׂאֵרִית, שְׁאָר יַעֲקֹב אֵלּוּ שִׁישָׁרוּ מִבְּנֵי יַעֲקֹב, אֶל אֵל גְּבוּר: יָשׁוּבוּ אֵל ד' שֶׁהִרְאָה גְבוּרָתוֹ בְּאֲשׁוּר. כִּי אָם יְהִיָּה עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם גַּם אִם יְהִיוּ יִשְׂרָאֵל רַבִּים כְּחוֹל הַיָּם, שְׁאָר לֹא יִשָּׂאֵר מֵהֵם רַק שְׂאֵרִית, יָשׁוּב בּוֹ שֶׁהֵם יָשׁוּבוּ אֵל ד', כְּלִיּוֹן חָרוּץ כִּי כְּלִיּוֹן גָּזוּר וְחַתוּךְ מִהַשֵּׁי"ת, שׁוֹטֵף יָבֵא כְּנַחַל שׁוֹטֵף, צְדָקָה: זֶה מִגִּיעַ לָהֶם ע"פ דִּין הָאֵמֶת וְהַצְדָּקָה. כִּי כָּלָה כְּלִיּוֹן גָּמוּר, וְנִחַרְצָה חַתוּךְ וּפְסוּק, אֲדֹנָי יְהוִה זֶה צְבָאוֹת ד' אֱלוֹקִים שֶׁהוּא אֲדוֹן עַל כָּל הַצְּבָאוֹת, עֲשֵׂה בְּקֶרֶב כָּל הָאָרֶץ: עוֹשֶׂה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ. לִכֵּן כִּי אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה זֶה צְבָאוֹת אָמַר ד', הוֹאִיל וַיִּדְעַתִּי שֶׁחֲזָקִיָּה וְסִיעֵתוֹ יָשׁוּבוּ אֵלַי, אֵל תִּירָא עִמִּי יִשָּׁב צִיּוֹן מְאֻשׁוּר לִכֵּן אֲנִי אוֹמֵר לָעַם שִׁיּוֹשֵׁב בְּצִיּוֹן, שֶׁלֹּא יִפְחָדוּ מֵאֲשׁוּר, בְּשִׁבְטֵי יַכְּנֶה אֲמֵנָם יִכֶּה אֶתְכֶם בְּמַקְל מְכַאִיב, וּמִטְהוֹ יִשָּׂא עֲלֶיךָ וִירִים וַיֵּאִיִּם עֲלֵיכֶם בְּמִטְהוֹ, בְּדֶרֶךְ מִצְרַיִם: אֲבָל לֹא יִכְלֶה אֶתְכֶם, כְּמוֹ שֶׁהַמִּצְרַיִם בְּמִצְרַיִם הַכַּאִיבוּ לְיִשְׂרָאֵל וְהַפְּחִידוּם, וּמ"מ לֹא כִּילוּ אוֹתָם. כִּי עוֹד מְעַט מְזַעֵר עוֹד מְעַט זָמַן וְכָלָה זַעֵם וְאִפִּי יִכְלֶה כְּעַסִּי מֵעַם יִשְׂרָאֵל, עַל תְּבַלִּיתָם: וַיִּהְיֶה עַל אֵלּוּ שֶׁעָשׂוּ דְבָרִים מְגוּנִים שֶׁגִּידְפוּ אֶת ד', הֵם נִעְרִי אֲשׁוּר. וְעוֹרֵר עָלָיו יְהוָה צְבָאוֹת שׁוֹט וּד' יַעֲרֹר עַל מֶלֶךְ אֲשׁוּר מִקֵּל וַיִּכְהוֹ, כְּמַכַּת מְדִיָּן כְּמוֹ שֶׁהִיָּה בִּימֵי גִדְעוֹן שֶׁכָּל הַמְּדִינִים נִפְלוּ בְּלִילָה אֶחָד, בְּצוּר עוֹרֵב וְנִהַרְג עוֹרֵב בְּצוּר עוֹרֵב, כֵּן מֶלֶךְ אֲשׁוּר יִבְרַח וַיִּהְרַג, וּמִטְהוֹ עַל הַיָּם וַיַּעֲרֹר עָלָיו אֶת הַמַּקְל שֶׁהִכָּה עַל הַיָּם אֶת פְּרַעַה וְחִילוֹ, וְנִשָּׂאוּ בְּדֶרֶךְ מִצְרַיִם: וַיִּשָּׂא אוֹתָם מֵהָעוֹלָם כְּמוֹ שֶׁנִּשָּׂא אֶת הַמִּצְרַיִים מִן הָעוֹלָם. וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וּבַיּוֹם מִפְּלַתוֹ שֶׁל סִנְחַרִּיב, יִסוּר סְבָלוֹ מֵעַל שְׁכֻמָּךְ יִסוּר הַמִּשָּׂא הַכֶּבֶד שֶׁהַעֲמִיס סִנְחַרִּיב עַל כְּתֻפֵּיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְעָלוּ מֵעַל צוּאֲרֶךְ וְהָעוֹל יִסוּר מֵעַל צוּאֵר יִשְׂרָאֵל, וְחָבַל עַל וְהָעוֹל הוּא סִנְחַרִּיב יוֹשַׁח, מִפְּנֵי שְׁמֹן: עַל יְדֵי הַצּוּאֵר הַשְּׁמֵן זֶה חֲזָקִיָּהוּ. (הַיִּפְךָ הַטְּבַע שֶׁהַצּוּאֵר נִשְׁחַח מֵהָעוֹל). בָּא עַל עֵיִת עֵבֵר בְּמַגְרוֹן הַנְּבִיא לֹועַג לְאֲשׁוּר שֶׁהוּא מִמֵּהָר לִירוּשָׁלַיִם לְכַבְּשָׁה. בָּא לַעִיר עֵיִת וְלִמְגָרוֹן. לְמַכְּמֵשׁ יִפְקִיד כְּלָיו: בַּעִיר מַכְּמֵשׁ מִפְּקִיד רִיבּוֹי הַנֶּשֶׁק, כִּי אוֹמֵר בְּלָבוּ בְּקִלּוֹת אַכְבוּשׁ אֶת יְרוּשָׁלַיִם. עֲבָרוּ מֵעֲבָרָה אֲנָשֵׁי אֲשׁוּר עֲבָרוּ מֵעֵבֵר הִירְדָן, גָּבַע מְלוֹן לָנוּ: הֵם כָּל כֵּךְ בְּטוּחִים בְּהַצְּלַחְתָּם עַד שֶׁאִינָם לִנִּים בְּשֵׁדָה כְּדֶרֶךְ הַלּוּחַמִּים, אֲלֵא יִלְיָנוּ בְּתוֹךְ הָעִיר גָּבַע, חֲרָדָה הֲרָמָה אֲנָשֵׁי הֲרָמָה חֲרָדוּ, גָּבַעַת שְׂאוּל נָסָה: וְאֲנָשֵׁי גָבַעַת שְׂאוּל בְּרַחוּ מִפְּחָד. צְהַלִּי קוֹלְךָ בֵּת גָּלִים שֶׁלְּחֹו לְמַקּוֹם הַנִּקְרָא בֵּת גָּלִים, שִׁירִימוּ קוֹל לְהַזְהִיר אֶת הָעָם שִׁימְהָרוּ לְבְרוּחַ, הַקְּשִׁיבִי לַיְשָׁה בְּנֵי לֵישׁ, הַקְּשִׁיבוּ לְקוֹל וְתִבְרַחוּ מֵהָר, עֲנִיָּה עֲנִיתוֹת: וְגַם הָעֵדָה הָעֲנִיָּה שֶׁבַעֲנִיתוֹת כֵּן. נִדְדָה מְדַמְנָה עֲדַת מְדַמְנָה (נִדְדָה) זֶה מִמַּקּוֹמָה לְבְרוּחַ. יִשְׁבִּי הַגְּבִים הָעִיזוֹ: יוֹשְׁבֵי הַמַּקּוֹם הַנִּקְרָא גְּבִים הַתֵּאֲסִפוּ לְבְרוּחַ יַחַד. עוֹד הַיּוֹם בְּנֵי לְעַמְד אֲשׁוּר מִיָּהָר לְלַכֵּת כְּדִי שִׁיגִיעַ בְּעוֹד יוֹם לְנוֹב, וּמִשָּׁם יוֹכַל לִרְאוֹת אֶת יְרוּשָׁלַיִם, יִנְפֹף יְדוֹ הַר בֵּית הַצִּיּוֹן} וּמִנוֹב נֹפֵף בִּידוֹ דֶּרֶךְ צַחוּק עַל הָהָר שֶׁל עֲדַת צִיּוֹן, גָּבַעַת יְרוּשָׁלַיִם: וְעַל הַגְּבַעָה שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם לֹאמַר בְּקִלּוֹת אַכְבוּשָׁנָה. הִנֵּה הָאֲדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת אֲבָל לֹא יְהִיָּה כְּמוֹ שֶׁאֲשׁוּר חוֹשֵׁב, מִסְעָף פְּאֵרָה בְּמַעֲרָצָה כִּי ד' יִכְרִית אֶת הָעֲנָפִים בְּכָלִי מִשְׁחִית, וְהֵינּוּ הַמְּלֶאךָ שִׁיכָה אֶת אֲשׁוּר, וְרַמִּי הַקּוֹמָה גְּדוּעִים וְגִבּוּהֵי הַקּוֹמָה אֵלּוּ הַגְּבוּרִים יִכְרֹתוּ, וְהַגְּבֵי הַיָּם יִשְׁפְּלוּ: וְהַגְּבוּהִים אֵלּוּ הַחֲשׁוּבִים יְהִיוּ מוֹשְׁפָלִים. וְנִקְףָּ סִבְכֵי הַיַּעַר בְּבִרְזֵל וַיִּכְרִית בְּבִרְזֵל, אֶת הָעֲנָפִים הַמְּסוּבָכִים זֶה בְּזֶה, שִׁיְהָרוּג אֶת חֵיילָיו שֶׁל סִנְחַרִּיב, וְהַלְּבָנוֹן בְּאֲדִיר יְפוֹל: וְעַצִּי יַעַר הַלְּבָנוֹן יִפְלוּ בְּיַד הַמְּלֶאךָ הַחֲזָק.

פרק יא

הַנְּבִיא אוֹמֵר אֵל תִּתְפַּלְאוּ מִמְּפִלַת אֲשׁוּר, כִּי יִגִּיעַ זָמַן שִׁיְהִיוּ פְּלָאִים גְּדוּלִים יוֹתֵר, וַיִּצְא חֹטֵר מִגְּזַע יִשִּׁי כִּי יִצָּא שֶׁבֶט (חוֹטֵר) מִלְּכוּת מִשׁוּרֵשׁ שֶׁל יִשִּׁי, וְהוּא מֶלֶךְ הַמִּשִּׁיחַ, וְנִצֵּר מִשְׁרָשָׁיו יִפְרָה: וְעַנְפָיו יִפְרוּ מִשׁוּרֵשׁ יִשִּׁי. וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה וְתִשְׁרָה עַל מִשִּׁיחַ רוּחַ ד', רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ שֶׁל חֲכָמָה וּבִינָה, רוּחַ עֲצָה וְגִבּוּרָה רוּחַ שֶׁל עֲצָה וְגִבּוּרָה, רוּחַ דַּעַת וְרֵאָת יְהוָה: רוּחַ שֶׁל יִדְעַת ד' וִירָאָתוֹ. וְהִרְיָחוּ בִּירְאָת יְהוָה וְכִי מֵעַט הַתְּבוֹנָנוֹת יִכִּיר מִי הוּא יֵרָא ד', (וְאִמַּר לִשְׁוֹן וְהִרְיָחוּ לְפִי שֶׁהִרְיָחוּ הַרְגֵּשָׁה קְלָה), וְלֹא לְמַרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפּוֹט וְכִשִּׁישְׁפוֹט בְּנֵי אָדָם, לֹא יִצְטָרֵךְ לִרְאוֹת הַמַּעֲשֶׂה בְּעֵינָיו, וְלֹא לְמִשְׁמַע אֲזָנָיו יוֹכִיחַ: וְלֹא יִצְטָרֵךְ לִשְׁמוֹעַ בְּאֲזָנָיו. וְשִׁפְטֵי בְּצִדְקָה דְלִים יִשְׁפּוֹט מִשְׁפָּט צְדָק לְדָלִים, שֶׁהַעֲשִׁירִים לֹא יוֹכְלוּ לְגַזְלֵם, וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוּר לְעַנְוֵי אָרֶץ וַיּוֹכִיחַ בְּיוֹשֵׁר שֶׁלֹּא יִפְגְּעוּ בְּעַנְוֵי הָאָרֶץ, וְהִכָּה אָרֶץ בְּשִׁבְטֵי פִּיּוֹ וַיִּכֶה אֶת רַשְׁעֵי הָאָרֶץ בְּמַקְל פִּיּוֹ,

וּבְרוּחַ שְׁפָתַי יִמִּית רָשָׁע: הֵייוֹ שִׁיקְלָלָם בְּשִׁפְתָיו וְעַ"י כֵּן יִמִּית אוֹתָם. וְהִיא צְדָקָה אֲזוֹר מִתְּנִיּוֹ וְהָאֱמוּנָה אֲזוֹר חֲלָצִיו: הַצְדָּק וְהָאֱמוּנָה יְהִיו לוֹ לְחוּזֵק כְּאִדָּם שְׁחוּגֵר חֲגוּרָה עַל מִתְּנִיּוֹ. וְגַר זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ חַיּוֹת לֹא יִטְרֹפוּ טֹרֶף, וְלֹכֵן יִוְכְּלוּ לַגּוֹר יֶחֱד זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ, וְנִמְרָ עִם גְּדִי יִרְבֵּץ וְנִמְרָ עִם גְּדִי, וְעֵגֶל וְכִפִּיר וּמְרִיא יֶחֱדוּ וְעֵגֶל, וּבִהֵמָה מִפּוֹטְמַת הַנִּקְרָאֵת מְרִי יִגּוּרוּ יֶחֱד עִם אַרְיָה הַנִּקְרָא כִּפִּיר, וְנִעֲרָ קֵטָן נֶהְגָּ בָּם: וְנִעֲרָ קֵטָן מִנְהִיגָם, וְלֹא יִזְיָקוּהוּ. וּפְרָה וְדָב תִּרְעִינָה יֶחֱדוּ וּפְרָה וְדוּב יְהִיו יֶחֱד בְּמִרְעָה, יִרְבְּצוּ יִלְדֵיהֶן וְגַם הַיִּלְדִּים שִׁלָּהֶם יִנּוּחוּ שֵׁם בְּלִי פֶחֶד, וְאַרְיָה כִּבְקָר יֹאכֵל תְּבֹן: וְאַרְיָה לֹא יֹאכֵל עוֹד בֶּשֶׂר, אֲלֵא תְבֹן כִּמוֹ הַבְּקָר. וְשִׁעֲשַׁע יוֹנֵק עַל חֵר פֶּתֶן תִּינוּק יוֹנֵק יִתְעַסֵּק לְשִׁמוּח בְּזֶה שִׁישׁוּט יִדּוֹ עַל חוֹר הַנְּחָשׁ הַנִּקְרָא פֶתֶן שֶׁהוּא נֶחֱשׁ רַע, וְעַל מְאוֹרֵת צְפֻעוֹנֵי וְעַל הַבְּקָע שֶׁהַצְּפֻעוֹנֵי יוֹשֵׁב שֵׁם, גְּמוּל יִדּוֹ הִדָּה: מִי שֶׁנִּגְמַל מִשְׁדֵּי אִמּוֹ יִרִים יִדּוֹ לְהוֹשִׁיטָה לְשֵׁם וְלֹא יִפְחֵד. לֹא יִרְעוּ הַנְּחָשִׁים הַרְעִים כִּבְר לֹא יַעֲשׂוּ רַע וְלֹא יִשְׁחִיתוּ. וְלֹא יִזְיָקוּ, בְּכָל הַר קִדְשֵׁי בְּכָל הַר הַקֹּדֶשׁ, הִיא יְרוּשָׁלַיִם, כִּי מְלָאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֵת יְהוָה הַטוֹבָה הַזֹּאת תִּהְיֶה, לְפִי שֶׁהָאָרֶץ תִּהְיֶה מְלָאָה בְּדַעַה אֵת ד', כְּמִים לִים מְכֻסִּים: כִּמוֹ הַמִּים שֶׁמְכֻסִּים אֵת הַמְּקוֹם הַנִּקְרָא יָם. וְהִיא בְּיָוֶם הַהוּא בְּיוֹם קִיבוּץ הַגְּלוּיּוֹת, שֶׁרֶשׁ יִשְׂרָאֵל מְשִׁיחַ שִׁיּוּצָא מְשׁוֹרֵשׁ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר עַמְּד לְנִסּוֹ. יְדָמָה לְמִי שֶׁמְרִים מִקַּל גְּבוּהָ שֶׁנִּקְרָא נֶס, וְכָל הַחַיִּילִים מִתְאַסְּפִים אֵלָיו, עַמִּים אֲלֵיוֹ גּוֹיִם יִדְרָ שׁוֹ. כֵּךְ כָּל הַגּוֹיִם יִמְשִׁכוּ אַחֲרֵי הַמְּשִׁיחַ, וַיַּעֲשׂוּ מֵהַ שִׁיּוּצָא. וְהִתְהַלְּכוּ מִנְּחֻתוֹ כְּבוֹד: בְּדֶרֶךְ כָּל מֶלֶךְ שֶׁפּוֹחֵד יוֹשֵׁב בְּמִנּוּחָה, אֲבָל אֲצֵל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ תִּהְיֶה לוֹ הַמִּנּוּחָה לְכַבּוֹד, כִּי כּוֹלָם יִכְנַעוּ תַּחְתָּיו. וְהִיא בְּיָוֶם הַהוּא יוֹסִיף אֲדָנִי שְׁנֵית יִדּוֹ לְקִנּוּת אֵת שְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׁאָר ד' קִנָּה אֵת יִשְׂרָאֵל מִמְּצָרִים מִבֵּית עֲבָדִים, וּבִימֵי הַמְּשִׁיחַ יִקְנֶה שׁוֹב אֵת אֱלוֹ שֶׁנִּשְׁאָרוּ בַּחַיִּים בְּגִלוּת, מְאַשׁוּר וּמְמִצְרַיִם וּמִפְתָּרוֹס וּמִכּוּשׁ וּמִעֵילָם וּמִשְׁנַעֲרָ וּמִחֲמַת וּמֵאֵיִי הַיָּם: וּמוֹנָה אֵת כָּל הָעַמִּים שֶׁלְּשֵׁם גָּלוּ. וְנִשְׂאָ נֶס לְגּוֹיִם יַעֲוֹרֵר בְּלֵב הָעַמִּים שִׁישְׁלַחוּ אֵת יִשְׂרָאֵל מִהַגְּלוּת, כִּמוֹ הַמְּפַקֵּד שֶׁמְרִים מִקַּל גְּבוּהָ כְּדִי שִׁיתְאַסְּפוּ הַחַיִּילִים, וְאַסְּף נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל וּבְזֶה יֹאסּוֹף אֵת הַנְּדָחִים מִיִּשְׂרָאֵל, וְנִפְצוֹת יְהוּדָה יִקְבֹּץ מְאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ: וְאֵת אֱלוֹ מִיְהוּדָה שֶׁהַתְּפָזְרוּ בְּאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ. וְסִרְהָ קִנְיָת אֲפָרַיִם וְצִרְרֵי יְהוּדָה יִכְרְתוּ אֲפָרַיִם לֹא יִקְנָא אֵת יְהוּדָה וְיְהוּדָה לֹא יִצָּר אֵת אֲפָרַיִם: אֲפָרַיִם לֹא יִקְנָאוּ בִּיהוּדָה עַל שֶׁמֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ מִיְהוּדָה, וְלֹא יְהִיו צוֹרְרִים עוֹד לִיהוּדָה. מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף וּמְשִׁיחַ בֶּן דוֹד לֹא יִקְנָאוּ זֶה בְּזֶה. וְעַפּוֹ בְּכַתֵּף פְּלִשְׁתִּים יִמָּה יֶחֱדוּ יִבְזּוּ אֵת בְּנֵי קֶדֶם אֲדוּם וּמוֹאֵב מְשָׁלוּחַ יָדָם וּבְנֵי עַמּוֹן מְשִׁמְעֵתָם: אֲפָרַיִם וְיְהוּדָה יִבָּאוּ מֵהַר לְפִלְשְׁתִּים הַיּוֹשֵׁב בְּצַד מְעַרֵב שֶׁל א"י, וַיִּבְזְזוּ אֵת אֱלוֹ שֶׁגְּרִים בְּמִזְרַח אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְגַם יִשְׁלַחוּ יָדָם לְבַזּוֹת אֵת אֲדוּם וּמוֹאֵב, וּבְנֵי עַמּוֹן יִסּוּרוּ לְשִׁמוּעַ אֲלֵיהֶם. וְהַחֲרִים יְהוָה אֵת לְשׁוֹן יָם מְצָרִים וְהִנִּיף יִדּוֹ עַל הַנְּהָר בְּעֵים רֹחוֹ וְהִכְהוּ לְשִׁבְעָה נְחָלִים וְהַדְרִיךְ בְּנְעָלִים: וְד' יִכְרִית אֵת מִי נֶהַר מְצָרִים זֶה הַנִּילוֹס, וְכֵן בְּחוּזֵק רֹחוֹ יִכֶּה אֵת נֶהַר פֶּרֶת וַיַּעֲשֶׂם לְשִׁבְעָה נְחָלִים, וּבֵין נְחָל לְנְחָל יְהִיָּה שְׁבִיל, כְּדִי שֶׁהַשְּׁבִים מִהַגְּלוּת יִוְכְּלוּ לְלַכֵּת בִּיבִשָּׁה. וְהִתְהַלְּכוּ מִסְּלָה לְשְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׁאָר מְאַשׁוּר כְּאֲשֶׁר הִתְהַלְּכוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּיָוֶם עַל תּוֹ מְאַרְץ מְצָרַיִם: וְכִמוֹ שֶׁבַעלוֹת יִשְׂרָאֵל מִמְּצָרִים הִיָּה שְׁבִיל וְדֶרֶךְ בֵּים 100, כֵּן יְהִיָּה לְיִשְׂרָאֵל הַנְּשָׂאֲרִים מִהַגְּלוּת שְׁבִיל וְדֶרֶךְ בֵּים 100 וּבִפְרָת.

פרק י"ב

וְאִמְרַת בְּיָוֶם הַהוּא וְאִמְרַת בְּזִמְנָה הַגְּאוּלָּה, אֲוֹדֵךְ יְהוָה כִּי אֲנִפֶת בִּי מוֹדָה אֲנִי לָךְ ד' שֶׁכַּעֲסַת עָלַי וְהַגְּלִית אוֹתִי, וְעַל יְדֵי זֶה נִתְכַּפְּרוּ עוֹנוֹתַי, יִשְׁבַּב אֲפָךְ וּתְנַחֲמֵנִי: וְעַכְשִׁיו שֶׁנִּתְכַּפְּרוּ עוֹנוֹתַי, יִשׁוּב כַּעֲסֶךָ מְעָלִי וּתְנַחֲמֵנִי עַל יְדֵי שֶׁתְּבִיא עָלַי טוֹבָה. הִנֵּה אֵל יִשׁוּעָתִי מִכִּיּוֹן שֶׁהָאֵל הַמוֹשִׁיעַ אֵתִי, אֲבָטַח וְלֹא אֶפְחֵד אֲנִי שׁוֹכֵן לְבִטָּח וְאִינִנִּי מִפְּחֵד, כִּי עֲזִי כְּדִי לְהִרְאוֹת לִי אֵת חֲזָקוֹ, וְזִמְרַת יְהוָה וְכִדִּי שֶׁאֲזַמֵּר בְּשִׁבְחוֹ שֶׁל ד', וְיְהִי לִי לְיִשׁוּעָה: ד' הוֹשִׁיעַ אוֹתִי. וּשְׂאֵבְתָם מִים בְּשִׁשׁוֹן כִּמוֹ אָדָם שֶׁשׁוֹאֵב מִים מִמַּעַיִן נוֹבַע, שׁוֹאֵב בְּשִׁשׁוֹן וְאִינוּ מִפְּחֵד שֶׁמָּא יִכְלוּ הַמִּים, מִמַּעַיִנִי הַיִּשׁוּעָה: כֵּךְ תִּשְׁאָבוּ בְּשִׁשׁוֹן אֵת הַיִּשׁוּעָה מִמַּעַיִן הַיִּשׁוּעָה שֶׁל ד' וְלֹא תִדְאָגוּ שֶׁתִּגְמַר. וְאִמְרַתָּם בְּיָוֶם הַהוּא בְּזִמְנָה הַגְּאוּלָּה תִּזְרְזוּ כָּל אֶחָד אֵת רַעְהוֹ, הוֹדוּ לֵיהּ וְהָ קְרָאוּ בְּשִׁמּוֹ הוֹדוּ לְד' וְתִקְרָאוּ בְּשִׁמּוֹ, הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִיל תִּיו תוֹדִיעוּ לְעַמִּים אֵת מַעֲשֵׂיו הַמוֹפְלְאִים, לְפָרְסָם הַנֶּס, הַזְּכִירוּ כִּי נִשְׁגָּב שְׁמוֹ: הַזְּכִירוּ אֵת שְׁבַחֵי ד', כִּי הוּא חֲזָק, וְלֹכֵן רָאוּ לְשִׁבְחוֹ. זָמְרוּ יְהוָה זָמְרוּ לְד', כִּי גֵאוֹת עָשָׂה לְפִי שֶׁעָשָׂה דְבַר שְׂרָאוֹי לְהַתְּגָאוֹת בּוֹ. מִיִּדְעַת (מִדְעַת) זֵאת בְּכָל הָאָרֶץ: וְהַגְּאוֹת הַזֹּאת מִפּוֹרְסַמַת בְּכָל הָאָרֶץ. צְהִלֵי וְרִנֵּי תִרְמִי קוֹלְךָ בְּשִׁירָה, יוֹשְׁבֵת צִיּוֹן הַעֲדָה הַיּוֹשֵׁבֶת בְּצִיּוֹן, כִּי גְדוֹל בְּקִרְבֶּךָ קְדוּשַׁת יִשְׂרָאֵל: כִּי עַל יְדֵי הַנְּפִלְאוֹת שִׁיעֲשָׂה בְּקִרְבֶּךָ קְדוּשַׁת יִשְׂרָאֵל, נִתְגַּדַּל שְׁמוֹ.

פרק י"ג

מִשָּׂא בָבֶל אֲשֶׁר חָזָה יִשְׁעֵיהוּ בֶן אַמוּץ: נבואה שהתנבא ישעיהו בן אמוץ על בבל. (ונקראת משא, לפי שנישאת בפי הנביא). **עַל הַר נִשְׁפָּה** על הר גבוה, **שָׂאוּ נִס** הרימו מקל שיהא נראה למרחוק, **הַרִימוּ קוֹל לָהֶם** ותרימו קול וקראו לאנשי פרס ומדי, **הַנִּיפוּ יָד** ותניפו את ידכם לרמוז להם, **וַיִּבְאוּ פִתְחֵי נְדִיבִים:** שימהרו לבא לפתחי בעלי העושר (שבדרך כלל הם נדיבי לב) של בבל. **אֲנִי צִוִּיתִי לְמַקְדְּשִׁי גַם קִרְאתִי גְבוּרֵי לְאִפִּי עֲלִיזֵי גְאוּתִי:** אומר ד' הערתי בלב פרס ומדי שזימנתי לדבר זה, שיבאו לקיים בבבל את כעסי, וישמחו בגאותי שאראה את ידי על בבל. **קוֹל הַמּוֹן בְּהָרִים** קול רעש נשמע בהרים, **דְּמוֹת עִם רַב** קול של עם רב, והם פרס ומדי, **קוֹל שָׂאוֹן מִמְּלֻכּוֹת גּוֹיִם נְאֻסִים** קול רעש של מלכויות עמים שמתאספים לבא לבבל, **יְהוָה צְבָאוֹת מִפְקֵד צְבָא מְלַחְמָה:** והם יצליחו במלחמה כאילו שד' צוה לספור את אנשי צבא המלחמה עם תכסיסי המלחמה. **בָּאִים מֵאֶרֶץ מְרֻחָק** הם באים מארץ רחוקה, **מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם** ולהפלגת הענין אומר, מקצה השמים, **יְהוָה וְכָלִי זַעֲמוֹ** ד' מגיע עם כלי כעסו והם פרס ומדי, **לְחַבֵּל כָּל הָאָרֶץ:** להשחית את כל ארץ בבל. **הַיְלִילוּ** הנביא אומר לבבל תעשו יללה, **כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה** כי יום הפורענות שד' הכין לכם ולא במקרה, קרוב להגיע, **כֹּשֶׁךְ מִשְׁדֵּי יְבוּא:** המכה תהיה קשה לפי שהשוד מגיע מאת ד' שהוא בעל יכולת. **עַל כֵּן כָּל יְדֵים תִּרְפִּינָה** לכן יהיו ידי אנשי בבל רפויים מרַב פַּחַד, **וְכָל לֵבָב אָנוּשׁ יִמָּס:** וכל לב אנשיהם ימס. **וְנִבְהָלוּ** והם יהיו מבוהלים ומפוחדים, **צִירִים וְחִבְלִים יֵאֲחָזוּן כִּי־יִלְדָה יְחִילוֹן** ויאחזו אותם יסורים, כדרך יסורי אשה העומדת לילד, **אִישׁ אֶל רַעְוֹ יִתְמָהוּ** בני בבל יתמהו על אנשי הצבא, **פְּנֵי לְהַבִּים פְּנִיָּהֶם:** שפניהם יהיו צהובים כלהבת אש. **הֲנֵה יוֹם יְהוָה בָּא אֲכַזְרִי** אותו יום שד' מביא יהיה יום אכזרי, **וְעִבְרָה וְחָרוֹן אָף** עם כעס, **לְשׁוֹם הָאָרֶץ לְשִׁמָּה** לעשות את ארץ בבל לשממה, **וְחֻטְאֵיהָ יִשְׁמִיד מִמֶּנָּה:** ואת האנשים החוטאים ישמיד ד' ממנה. **כִּי כוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכִסְיֵיהֶם לֹא יִהְיוּ אוֹרָם חֲשַׁךְ הַשָּׁמַשׁ בְּצֵאתוֹ וַיִּרַח לֹא יִגִּיהַ אוֹרוֹ:** תהיה צרה גדולה כל כך, עד שידמה להם כאילו הכוכבים ומזלותיהם אינם מזריחים אורם. נדמה להם כאילו השמש חשך בצאתו, והירח אינו מזהיר את אורו. **וּפְקַדְתִּי עַל תִּבְלַת רַעְיָה** אזכור לארץ בבל המיושבת, את הרעה שעשו לישראל, **וְעַל רְשָׁעִים עֹנָם** ועל הרשעים האלו את כל עוונותיהם, **וְהִשְׁבַּתִּי גְאוֹן זֵדִים** ואבטל את גאות הרשעים, **וְגֵאוֹת עֲרִיצִים אֲשְׁפִיל:** ואת גאות החזקים ברשעות אשפיל. **אוֹקִיר אָנוּשׁ מִפֶּז** אעשה אז את בן האדם חשוב ויקר, יותר מזהב הנקרא פז, כי האויב לא ירצה לקחת פז כדי לא להרוג בני אדם, **וְאָדָם מִכֶּתֶם אוֹפִיר:** וכפל הדבר ואדם יהיה יקר מזהב טוב הבא מארץ אופיר. **עַל כֵּן שָׁמַיִם אֲרַגִּיז** בגלל הרעה שאביא על בבל, אחריד את צבא השמים, **וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ מִמְּקוֹמָהּ** ויושבי הארץ יחרדו ממפלת בבל, **בְּעִבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת וּבְיוֹם חָרוֹן אַפּוֹ:** ביום כעס ד'. **וְהָיָה כְּצִבִי מִדָּח** כצבי שהוא מודח ממקומו על ידי רודפים, **וְכַצֵּאֵן וְאִין מִקְבָּץ** וכמו צאן שנידח מהעדר ואין מי שיקבצם, **אִישׁ אֶל עֲמוֹ יִפְנוּ** כן אנשים זרים שנמצאים בבבל יצאו במהרה מבבל וישוּבוּ כל אחד אל העם שלו, **וְאִישׁ אֶל אֲרָצוֹ יָנוּסוּ:** וכל אחד למקומו, ולא ישובו עוד לבבל. **כָּל הַנִּמְצָא יִדְקַר** כי אם ישארו בבל ידקרו בחרב, ואע"פ שאינם מבני העיר, **וְכָל הַנִּסְפָּה יִפּוֹל בְּחָרְב:** ורק נוספו על אנשי בבל יפלו בחרב. **וְעַל לְלִיָּהֶם יִרְטָשׁוּ לְעֵינֵיהֶם יִשְׁסוּ בְּתֵיהֶם וּנְשֵׂיהֶם תִּשְׁגַּלְנָה** {תִּשְׁכַּבְנָה}: הילדים הקטנים שלהם יבוקעו לעיניהם, ולא יוכלו למחות, יבזזו את בתיהם, ויאנסו את נשיהם. **הַנְּנִי מַעִיר עֲלֵיהֶם אֶת מַדִּי** אומר השי"ת, הנני מעיר בלב מדי שהוא אכזרי ביותר שיבוא לבבל, **אֲשֶׁר כֶּסֶף לֹא יִחַשׁ בּוֹ וְזָהָב לֹא יִחְפָּצוּ בּוֹ:** והם לא מחשיבים כסף ולא זהב, לקחת פדיון נפש. **וּקְשָׁתוֹת** הקשתות של אנשי פרס ומדי, **נְעָרִים תִּרְטָשְׁנָה** תבקענה את נערי בבל על ידי החיצים, **וּפְרֵי בָטָן לֹא יִרְחֲמוּ עַל בְּנֵים לֹא תַחוּס עֵינָם:** ולא ירחמו על ילדים קטנים. **וְהָיְתָה בָבֶל צְבִי מִמְּלֻכּוֹת בָבֶל,** שהיתה יופי הממלכות **תִּפְאָרַת גְאוֹן כְּשָׁדִים** והיתה תפארת וגאוותה של אנשי כשדים, **כְּמִהֲפַכַת אֶל הַיָּם אֶת סֵדָם וְאֶת עַמּוֹ רָה:** עתה תהיה הפוכה כסדום ועמורה. **לֹא תִשָּׁב לְנִצָּח** לא תהיה מיושבת לעולם, **וְלֹא תִשְׁכַּן עַד דוֹר וְדוֹר** ולא ישכנו בה בני אדם עד סוף כל הדורות, **וְלֹא יִהְיֶה שֵׁם עֲרָבִי** ואף הערבי שרגיל לשכון באֵהֶל על פני השדה, לא יטה שם אהלו, **וְרַעִים לֹא יִרְבְּצוּ שָׁם:** והרועים לא ירביצו שם בהמותיהם, לגודל השממה. **וְרַבְּצוּ שָׁם צִיִּים** ירביצו שם חיות שרגילות להיות במקום שממה, ציים, **וּמְלֹאוּ בְּתֵיהֶם אֲחִים וְשִׁכְנוּ שָׁם בְּנוֹת יַעֲנָה** ובבתיהם יהיו אחים ובנות יענה, **וּשְׁעִירִים יִרְקְדוּ שָׁם:** ושדים ירקדו שם. **וְעֵנָה אֵיִים בְּאַלְמְנוֹתָיו** ובארמנותיהם ירימו קול חיות הנקראות איים (חתולים), **וְתַנִּים בְּהִיכְלֵי עֲנָה** והנחש הנקרא תנים, ישכון בהיכלות שהיו מתענגים בהם. **וְקָרוֹב לְבוֹא עֲתָה** זמן הפורענות קרוב לבֹא על בבל, **וַיְמִיָּה לֹא יִמָּשְׁכוּ:** וימי השלוה לא ימשכו זמן רב.

